

Reijom Niittynenom in Riedla z Walterjem Wolfom, Wolfa z Jožetom Zagožnom in Zagožna z obdolženim Ivanom Janšo, je bil posledica njihovih medsebojnih odnosov. Niittynen je izpovedal, da je vedel, da sta Wolf in Cekuta Riedlova pomočnika. Vedeli so tudi, da obstaja povezava med Zagožnom in Wolfom, ki sta se v določeni fazi pogovarjala o projektu, Zagožen pa je bil oseba, ki je lahko pomagala pri iskanju industrijskega partnerja, saj se je spoznal na slovensko industrijo. Po navedbi Riedla je bil Zagožen zelo pomemben zaradi dveh stvari, in sicer: izbire proizvodnega partnerja in poznavanja slovenske industrije ter gospodarstva; poleg Rudolfa Lebana je bil odgovoren tudi za protidobave. Riedl je tudi izpovedal, da mu je Wolf zanesljivo rekel, da ima Zagožen stike s (tedanjim) predsednikom vlade. Iz izpovedbe Veija Vartiainena izhaja, da je bilo ime predsednika vlade Ivana Janše, večkrat omenjeno v notranjih dokumentih Patrie v zvezi z napredovanjem projekta in Patria ga je želela srečati. Ker je Patria želela kot lokalnega zastopnika podjetje, ki ni smelo biti v sporu z obstoječo vlado, so od Riedla prejeli informacijo, da bi Zagožen lahko stopil v stik s stranko SDS, ki je bila vladajoča stranka in razumeli so, da Zagožen, kot nekdanji politik še vedno lahko posreduje vsebinsko plat Patriinega projekta vladi. Niittynen je izpovedal, da si je prizadeval, da bi predstavil prednosti Patrie v Sloveniji. **Predstavljeno jim je bilo, da če sporočijo prednosti Patrie Zagožnu, bi te informacije lahko prišle vse do predsednika vlade, in Riedl mu je zagotovil, da so sporočila tudi prišla do predsednika vlade.** Glede na vse navedeno sodišče ugotavlja, da je pretok informacij med akterji potekal najmanj na relaciji: Patria - Riedl – Wolf – Zagožen – Janša.

- K točki I. izreka sodbe – k dejanju obdolženega Ivana Janše:

Obdolženemu Ivanu Janši je obtožni predlog očital storitev kaznivega dejanja sprejemanja daril za nezakonito posredovanje po prvem odstavku 269. člena KZ, ki ga stori, kdor zase ali za koga drugega terja ali sprejme nagrado, darilo ali kakšno drugo korist ali obljubo oziroma ponudbo takšne koristi, da bi izkoristil svoj položaj ali vpliv in posredoval, da se opravi ali ne opravi kakšno uradno dejanje. Konkretno naj bi obdolženi Ivan Janša skupaj z Jožetom Zagožnom, obdolženi Janša za drugega, to je za stranko SDS sprejel obljubo nagrade - provizije, **da bi izkoristil svoj vpliv kot predsednik vlade in SDS, bivši minister za obrambo ter vplivna osebnost in posredoval, da se opravi uradno dejanje, in sicer da predlagani lokalni zastopnik, ki uživa podporo vladajoče stranke, dobi povabilo k oddaji ponudbe MORS in da bi z Zagožnom vplivala pri osebah na MORS, ki so sodelovale v postopku pregleda in ocenjevanja ponudb in v postopku oddaje naročila, da bi bil ta lokalni zastopnik najprej izbran kot najugodnejši ponudnik, po tem pa bi bila z njim sklenjena pogodba.** Sodišče na podlagi izvedenega dokaznega postopka zaključuje, da je storitev očitane kaznivega dejanja obdolženemu Ivanu Janši v celoti dokazana, kot bo podrobneje obrazloženo v nadaljevanju.

Iz izvedenega dokaznega postopka izhaja, da so se postopki in dogodki, ki so pripeljali do podpisa pogodbe med naročnikom MORS in izvajalcem Rotis d.o.o. - lokalnim zastopnikom oziroma proizvajalcem finske družbe Patria Vehicles Oy - dne 19.12.2006, odvijali na različnih področjih. Na eni strani sta MORS in Generalštab SV za uresničitev cilja nabave oklepnikov sprejela več dokumentov za začetek in izvedbo projekta PBV – k 8x8 in v ta namen ustanovila več strokovnih teles, ki so izvedla postopek nabave, od priprave povabilne dokumentacije do pregleda in ocenjevanja prispelih ponudb ter odločitve o oddaji naročila in sklenitvi pogodbe, kot je bilo že pojasnjeno. Na drugi strani je svoje aktivnosti, da bi bila eden izmed povabljenih ponudnikov, okrepila tudi finska družba Patria Vehicles Oy, ki je imela z avstrijskim poslovnem Wolfgangom Riedlom oziroma njegovo družbo RHG Riedl Handelsgesellschaft m.b.H. že od leta 2004 sklenjeno pogodbo o svetovanju za proučevanje tržišč določenih držav, med drugimi tudi Slovenije, in za poročanje Patrii, če bi se v teh državah začeli za Patrio zanimivi projekti nabave ali razpisi. Za sodelovanje z družbo Patria Vehicles Oy v slovenskem projektu se je zanimala tudi družba Rotis d.o.o., ki se je septembra leta 2004 sama obrnila na družbo Patria in se ponudila kot njihov zastopnik pri prodaji izdelkov na slovenskem trgu. Poleg teh se je tudi družba Avtocommerce Intercar d.d. zanimala tako za mesto zastopnika, kot lokalnega proizvajalca Patrie, saj je imela že pred tem podpisano svetovalno pogodbo z družbo EADS International, ki je delni lastnik Patrie. Prav tako je Jure Cekuta že imel navezane stike s Paulijem Rumbinom (takratnim izvoznim direktorjem) iz Patrie Vehicles Oy, in z njim tudi sodeloval. Cekuta naj bi imel tudi stike z generalom Petrom Zupanom iz Oddelka za temeljne razvojne programe MORS. Kasneje so se aktivnostim v zvezi s projektom nabave oklepnikov tako ali drugače pridružile tudi druge osebe, med drugimi Walter Wolf, Jože Zagožen in Anton Krkovič.

V dokaznem postopku je bilo brez dvoma ugotovljeno, da je finska družba Patria Vehicles Oy že v letu 2003 razpolagala s podatkom o potrebi Slovenske vojske po določeni količini oklepnih vozil 8x8 – kolesnikov in nameri MORS, da takšne kolesnike tudi nabavi. Navedeno izhaja že iz dopisa, ki ga je dne 8.9.2003 Pauli Rumbin iz Patrie Vehicles Oy poslal takratnemu direktorju logistike na MORS Zvonku Kremljaku (003.doc). Po tem, ko je Državni zbor RS dne 13.7.2004 tudi dejansko sprejel Resolucijo o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja Slovenske vojske, v kateri je bila med prednostnimi sistemi in opremo, ki bo kupljena do leta 2010, navedena nabava 135 srednje oklepnih bojnih vozil, je to v predstavitvenem pismu z dne 23.9.2004 (list. št. 3434 – 3435, s prevodom na list. št. 7557 - 7558), s katerim je svojo družbo Rotis d.o.o. ponudil za zastopnika družbe Patrie Vehicles v Sloveniji, zapisal tudi Ivan Črnkovič. To pismo je tudi predstavljalo prvi pisni stik družbe Rotis d.o.o. s Patrio, kar izhaja tudi iz izpovedbe Marije Badovinac Črnkovič, takrat namestnice direktorja družbe.

Iz izpovedbe Reija Niittynena, ki je nasledil Paulija Rumbina, izhaja, da je bila Patria

prepričana v kakovost svojega izdelka in uspeh na slovenskem razpisu, njihov svetovalec Wolfgang Riedl, ki je kot svetovalec avstrijske družbe Steyr že sodeloval pri prodaji oklepnikov 6x6 (Pandur) v Sloveniji, pa je v to dvomil in jim pripisoval le 40% možnosti za uspeh (069.doc). Informacijo, da naj bi tehnična zmogljivost vozil predstavljala le 40 ali celo samo 30 % uspeha na razpisu, ostalih 60 oziroma 70 % pa bo odvisnih od politične odločitve, lobiranja in kakovosti ponudbe za protidobave, je Patria dobila tudi preko Jureta Cekuto in generala Petra Zupana (078.doc in 090.doc). Ko je konec leta 2004 v Sloveniji prišlo do menjave vlade, je bilo po mnenju RHG pomembno, da Patria začne politično lobiranje pri novi vladi, ki je bila na oblasti šele nekaj tednov, da poveča lobiranje pri tehničnem in logističnem oddelku MORS, ki bosta dokončevala specifikacije, ter da dela skupaj z močnim lokalnim proizvodnim oziroma industrijskim partnerjem, katerega iskanje se je tudi že začelo. S pomočjo Jureta Cekute je Patria že načrtovala aktivnosti za t.i. politični inženiring. Pomen političnega inženiringa sta pojasnili priči Heikki Hulkkonen in Reijo Niittynen. Po izpovedbi Heikkija Hulkkonena politični inženiring pomeni to, da je pomembno, da nosilci političnega odločanja poznajo Patrio, njene izdelke in zaupajo v njeno sposobnost dobave vozil in sodelovanje s slovensko industrijo, ker so veliki vojaški projekti po svoji naravi tudi politični, po izpovedbi Reija Niittynena pa gre za načrtovanje lobiranja. T.i. politični inženiring je Patria nameravala realizirati z izvedbo načrtovanih sestankov s predsednikom vlade, ministrom za obrambo in generalom Zupanom v sredini meseca decembra leta 2004 (061.doc, 067.doc in 069.doc). Dne 14.1.2005 (073.doc) je Wolfgang Riedl Reiju Niittynenu, takratnemu vodji prodaje in projekta za Slovenijo pri Patria Vehicles Oy, pisno predstavil Walterja Wolfa kot promotorja za slovenske in hrvaške projekte, saj je Wolf njegov dober prijatelj, poslovno dobro sodelujeta, leta 1993 je pri projektu Pandur v Sloveniji Wolf sodeloval z Juretom Cekuto, a je bil Wolf tisti, ki je poznal politične nosilce odločanja in mu je končno tudi priskrbel naročilo. Riedl je Niittynenu predlagal, naj sporoči, kdaj lahko pride, da se sestanejo z Wolfom in se domenijo za strategijo, ki bo pripeljala do uspeha, saj bo Wolf po sestanku potreboval nekaj dni, da bo organiziral sestanke na najvišji politični ravni. Iz zapisnika sestanka z dne 20.1.2005 (077.doc) izhaja, da so se takrat v prostorih družbe RHG/T&L na Dunaju že sestali Reijo Niittynen, Wolfgang Riedl in Walter Wolf ter glede Slovenije razpravljali o tem, da so nova vlada in svetovalci predsednika vlade v bistvu isti ljudje kot med uspešnim projektom Pandur, ko sta Wolf in Cekuta zastopala Steyr kot agenta Riedla v Sloveniji. Zato je po navedbi v zapisniku Riedl Patrii predlagal, da: „se za agente uporabijo isti ljudje, pri čemer se g. Cekuta osredotoča na logistični oddelek, se g. Wolf poveže z najvišjimi politiki (PM Janša, MORS) in njihovimi višjimi svetovalci (Zagočen, Ocvirk).“ Iz zapisa navedenega sestanka nadalje tudi izhaja, da se je Wolf strinjal, da bo pomagal kot glavni agent in tesno sodeloval z Riedlom, ki bo poročal Patrii: „Govoril bo z g. Zagočnom (4. teden), pritegnil njegovo zanimanje in uporabil njegov vpliv v korist Patrie. Nato (5. teden) bodo organizirani posamezni tristranski

sestanki g. Niittynena in g. Riedla z g. Zagožnom in g. Ocvirkom v Sloveniji, da bi prejeli priporočilo glede zaželenega lokalnega industrijskega partnerja in nadaljnega postopka.“ Kot izhaja iz nadaljnjih dokumentov, se je tako načrtovano ravnanje tudi izvedlo. Ocvirk se v nadaljnjih dokumentih ni več omenjal, drugače pa je bilo z Jožetom Zagožnom. Zagožen je v svojem zagovoru sicer navedel, da je bila njegova vloga edino na sestanku dne 1.9.2005 na HSE, ko je kot bivši šef rekel dobro besedo za Črnkoviča in njegovo podjetje Rotis. A takšnemu zagovoru sodišče ni moglo slediti, saj iz listinske dokumentacije in tudi iz izpovedb prič izhaja, da srečanje dne 1.9.2005 na HSE ni bilo prvo in tudi ne edino srečanje Jožeta Zagožna s predstavniki Patrie in njegova vloga ni bila tako majhna, kot je to Zagožen skušal prikazati. Iz elektronskega sporočila, ki ga je Wolfgang Riedl v (petek) 28.1.2005 naslovil na Reija Niittynena (080.doc) in se glede na zapis pod zadeva: „SLO + CRO“ nanaša na Slovenijo in Hrvaško, tako izhaja, da se je Riedl Niittynenu zahvalil za potrditev obiska za torek in navedel: „Sestanek ob 17.00 uri v WW-jevi hiši v Mariboru s predsednikom vladajoče (PM-jeve) stranke g. Zagožnom je potrjen.“ V istem sporočilu je Riedl Niittynenu še sporočil, da je bil Walter Wolf pri njem v pisarni in sta šla skozi oba projekta in kaj bo potrebno, da ju dobijo, ter da je Wolf ponovno obljubil, da bo naredil vse, kar je mogoče, da bodo skupaj uspeli.

Iz zapisnika „Sestanki s slovenskimi in hrvaškimi kolegi 1. - 2.2.2005, Slovenski sestanek 1.2.2005“ (list. št. 925) izhaja, da je bil tega dne v Wolfovi hiši v Mariboru dejansko izveden sestanek, na katerem so bili udeleženci: „vezni člen WW, poslanec g. Zagožen, WR, EP, Rni“, torej poleg Zagožna in Walterja Wolfa, še Wolfgang Riedl, njegova tajnica Elisabeth Pawelka in Reijo Niittynen. Zagožen je bil predstavljen kot bivši minister za obrambo in minister za gospodarstvo in trgovino, kot poslanec v slovenskem parlamentu, svetovalec predsednika vlade Janše in oseba z lastnim podjetjem, ki ima po Wolfovih besedah zelo močan položaj in ga Janša zelo upošteva. Riedl je v nemškem jeziku, ki ga Zagožen govori boljše kot angleško (kar je v postopku navedel tudi sam Zagožen), razložil situacijo, Zagožen si je veliko zapisoval in prosil Riedla, naj mu pošlje Dosje in tehnične informacije. Med bodočimi dejavnostmi po tem sestanku je bilo predvideno, da bo Riedl pripravil Dosje, ki bo posredovan Zagožnu, ki se bo med vikendom sestal s premierjem Janšo. Povratno informacijo so lahko pričakovali v začetku naslednjega tedna. Z elektronskim sporočilom z dne 4.2.2005 (082.doc) je Riedl Niittynenu v pregled poslal osnutek Dosjeja za dr. Zagožna in ga prosil, naj ga čimprej pregleda in mu posreduje spremembe, saj bo zvečer Wolf na Dunaju in se bosta sestala, Wolf pa želi Dosje osebno odnesti in ga zvečer predati dr. Zagožnu. Iz sporočila, ki ga je dne 7.2.2005 Riedl posredoval Niittynenu (083.doc), pod naslovom „Slovenija:“, izhaja navedba, da je bil Wolf dejansko pri Riedlu in vzel s seboj Dosje, da ga preda Zagožnu, Riedl pa bo v stiku z obema in če bo potrebno, bo šel tudi v Slovenijo. V Dosjeju – Referenca: Program kolesnih oklepnikov za slovensko vojsko, ki se v spisu nahaja pod 081.doc, je bil, poleg primerjave konkurenčnih vozil, tudi že naveden predlog Patrie, da se

poveže z lokalnim proizvajalcem, primernim za proizvodnjo/sestavljanje vozila AMV 8x8 v Sloveniji, med odprtimi vprašanji pa je bilo navedeno: „*Kateri lokalni partner bi bil najbolj priporočljiv za sodelovanje za lokalno proizvodnjo AMV 8x8?*“ in nadalje: „*Ali lahko SVETOVALEC tega lokalnega proizvodnega partnerja predstavi PATRII?*“. Vprašanje, kateri bi bil pravi lokalni industrijski partner s **političnega vidika**, se je zastavilo tudi na sestanku med Riedlom, Niittynenom in Juretom Cekuto dne 20.4.2005 (list. št. 781 - 782). Navedeno po presoji sodišča kaže na to, da je bila izbira lokalnega industrijskega partnerja za Patrio zelo pomembna, kar izhaja tudi iz izpovedb zaslišanih prič Jorme Wiitakorpija in Reija Niittynena, ki sta pojasnila, da bi lokalni partner moral poskrbeti za proizvodnjo in poiskati druge lokalne partnerje, hkrati pa bi moral biti tudi politično družbeno sprejet, saj je bilo jasno nakazano, da mora biti prave barve, to je barve vladajoče stranke, kar vse bi zagotovilo uspeh.

Kot je bil za Patrio pomemben lokalni industrijski partner, so bili pomembni tudi stiki z Jožetom Zagožnom. Iz faks sporočila Riedla z dne 6.5.2005 (091.doc) tako izhaja Riedlov predlog, da se Cekuto uporabi kot zvezo do gospoda Z, zveze Walterja Wolfa, vključno z dr. Zagožnom, pa se uporabi kot glavno pot, to pa iz razloga, ker Cekuta ni izpolnil obljube, da bo uredil sestanek z ministrom in predsednikom vlade. Po navedbah v zaznamku Patrie glede Slovenije (092.doc) ima Wolf zanesljive stike z dr. Zagožnom, kateremu je bila izročena dokumentacija (kot izhaja iz uvoda zapisa gre za Dosje), ki jo je posredoval predsedniku vlade Janši. Dan pred sestankom z Zagožnom dne 18.5.2005, to je dne 17.5.2005, je Riedl v Patriinem imenu pisal Juretu Cekuti (098b.doc) in mu navedel, da ko je pred kratkim rekel, da ne bo uredil sestankov z ministrom in predsednikom vlade, so se v družbi Patria odločili, da bodo pri političnem lobiranju sodelovali z nekom drugim, saj so izgubili zaupanje v njegove sposobnosti na političnem področju. Na področju logistike pa so pripravljene nadaljevati vse dokler je prisoten general Zupan. Zato je Riedl v nadaljevanju sporočila prosil Cekuto, da se izogiba vsem političnim stikom in se osredotoči na Ministrstvo za obrambo. O tem svojem sporočilu Cekuti je Riedl dne 18.5.2005 obvestil Reija Niittynena (100.doc) ter mu hkrati sporočil, da je prepričan, da je dr. Zagožen, s katerim se bodo sestali v Wolfovi hiši, prava pot, in da bo dr. Zagožna danes obvestil, da bodo na njegovi ravni sodelovali preko Walterja Wolfa. Kot izhaja iz zapisa v Zagožnovem modrem rokovniku, ki se v spisu nahaja kot SZP 2457/2010 – I. del (v zapise v njem sodišče ni imelo razloga dvomiti, saj se je v postopku potrdilo, da navedbe v njem držijo), se je Zagožen dne 18.5.2005 na počivališču Lopata sestal tudi s Cekuto. O tem, da ima dne 18.5.2005 ob 16h pomemben krajši sestanek blizu Celja, pa je Cekuta že dne 17.5.2005 obvestil Riedla (098b.doc). Da ni prav nobenega dvoma, da je bil tudi sestanek Riedla z obdolženim Zagožnom dne 18.5.2005 dejansko realiziran, izhaja iz elektronskega sporočila (101a.doc), ki ga je Riedl naslednjega dne poslal Zagožnu in se mu v njem zahvalil za srečanje prejšnji večer ter navedel: „*Nujno bi tudi potrebovali priporočilo slovenske vlade glede lokalnega industrijskega partnerja, s katerim bi se lahko začeli*

pogovarjati o vprašanjih lokalne proizvodnje“, v prilogi sporočila pa je Riedl Zagožnu poslal t.i. belo knjigo oziroma Dosje glede projekta. Navedeni zapisi jasno kažejo, da je Jože Zagožen, čeprav ni imel v projektu nabave osemkolesnikov nobene funkcije in čeprav formalno ni bil več aktiven v politiki kot funkcionar takrat vladajoče SDS, bil dejansko oseba v krogu blizu ljudi, ki so takrat prišli na vlado (kot je sam navedel ob zaslišanju kot osumljenec) in je predstavljal vezni člen z obdolženim Ivanom Janšo, kot predsednikom vlade in predsednikom vladajoče SDS in tako imel dostop do vlade Ivana Janše. Če temu ne bi bilo tako, z njim ne bi bil vzpostavljen stik in Riedl nanj ne bi naslovil prošnje za priporočilo slovenske vlade. Tudi po izpovedbi Reija Niittynena dejstvo, da Zagožen ni bil več politično aktiven, ni predstavljalo ovire za pridobitev priporočila vlade. Heikki Hulkkonen pa je izpovedal, da je dobil informacije, da Zagožen pozna slovensko politiko in ima v slovenski politiki moč vplivanja. Prav tako pa je bil Hulkkonen obveščen, da sta Zagožnova podpora in mnenje pomembna ter da je blizu Ivanu Janši. Na pomembnost Zagožna v tem projektu, za katerega je bilo očitno znano, da ima povezavo s Patrio, pa nenazadnje kaže tudi dopis, ki je bil zasežen med hišno preiskavo v njegovi pisarni (list. št. 3167), katerega avtor sicer ni bil ugotovljen in v katerem je navedeno: „Predlagam, da predate sporočilo podjetju Patria, da morajo v svojo ponudbo vključiti samo Rafaelove strelna postaja RCWS.“ Glede na ta dopis je bila vloga Zagožna v projektu očitno mnogo večja, kot le predlagati primernega lokalnega industrijskega partnerja. Te vloge pa Jože Zagožen ni mogel izvajati brez vseh, tudi neformalnih, pooblastil in zato je moral Zagožen zagotovo tudi pri izbiri lokalnega industrijskega partnerja sodelovati s slovensko vlado, ki ji je takrat predsedoval obdolženi Ivan Janša. Zagožen namreč vlade ni mogel predstavljati sam in je glede na velikost in pomembnost projekta nesprejemljiv zaključek, da bi Zagožen lahko priporočilo o lokalnem partnerju v imenu vlade dal sam, ne da bi vlada oziroma njen predsednik za to vedela.

Do takšnega priporočila pa bi Zagožen lahko prišel v kateremkoli stiku z obdolženim Janšo, ne glede na to, da je bil obdolženi Janša kot predsednik vlade varovana oseba. Čeprav je Zagožen navedel, da se je obdolženi Janša, ko je postal predsednik vlade, zaprl do njega, da so položaje pridobivali drugi ljudje in da praktično nista imela nobenih stikov, razen če mu je na sestankih dal besedo ter da se bodo v izpiskih pogovorov morda na začetku še našli en ali dva pogovora, zadnja tri leta pa niti iz tajništva v tajništvo nobenega, takšnim navajanjem Zagožna ni mogoče slediti. Obdolženi Janša je v zagovoru navedel, da sta bila z Zagožnom v letih 2004 do 2008 v poslovnih odnosih glede na funkcije, ki sta jih imela, in da sta do uvedbe pravila o nezdržljivost političnih funkcij in funkcij v gospodarstvu v letu 2006 več sodelovala. Tudi Zagožnove navedbe glede telefonskih stikov med njim in obdolženim Janšo ne držijo. Iz podatkov analize prometa telefonskih števil, ki so jih v obdobju od 25.11.2006 do 19.11.2008 uporabljali Ivan Črnkovič, Walter Wolf, Anton Krkovič in Jože Zagožen (list. št. 2997 – 3007), izhaja, da sta bila po analiziranih telefonskih

številkah v tem obdobju Zagožen in obdolženi Janša v kontaktu najmanj preko SMS sporočil. Iz analize izhaja, da je Jože Zagožen v tistem času uporabljal med drugim telefonsko številko 031/305-500, kar izhaja tudi iz telefonskega imenika dr. Zagožna, ki ga je njegova tajnica Branka Troha dne 22.5.2006 poslala Zagožnovi ženi Mariji in ki se nahaja med zaseženimi predmeti SZP 2457/2010 – VII. del, kjer je pod zaporedno številko 562 „MOJ GSM 1“ navedena prav ta številka kot ena izmed treh z oznako „MOJ GSM“. V tem istem telefonskem imeniku je pod zaporedno številko 315 navedba „JANŠA JANEZ“ in ob njej navedena telefonska številka 040/464-050. Iz dopisa družbe Si.mobil z dne 21.5.2012 (list. št. 9954) izhaja, da je lastnik telefonske številke 040/464-050 Kabinet predsednika vlade, njen uporabnik pa je bil, tudi po ugotovitvah kriminalistov v omenjeni analizi, obdolženi Ivan Janša, saj to izhaja iz pregleda imenika zaseženih mobilnih aparatov Jožeta Zagožna, kjer je ob tej številki označba „JJ“, in Rudolfa Lebana, kjer je ob tej številki označba „Jansa“. Iz dopisa družbe Si.mobil z dne 13.2.2013 (list. št. 11955) izhaja, da je bila v letih 2005 do 2008 lastnica telefonske številke 040/464-051, katero je Zagožen prav tako kontaktiral, SDS. Prav na slednjo številko in tudi na številko 040/464-050 pa je, kot izhaja iz pregleda medsebojnih komunikacij v prilogi analize, dne 24.12.2006 ob 23:01:51 uri in ob 23:53:52 uri Jože Zagožen poslal SMS sporočili in z obeh tudi prejel odgovor. Iz številke 040/464-050 sta bila v razmaku slabe pol ure celo dva odgovora, kar kaže na to, da ni šlo le za vljudnostno izmenjavo morebitnih božičnih voščil. Odgovor je Zagožen prejel tudi na SMS sporočilo, ki ga poslal obdolženemu Janši dne 19.9.2007. Sicer pa iz pregleda komunikacij izhaja, da je dne 5.3.2007 Jože Zagožen obdolženemu Janši poslal dve SMS sporočili, dne 7.3.2007 tri SMS sporočila, eno dne 17.9.2007, tri dne 6.6.2008, pet dne 6.9.2008 in tri 17.9.2008. Kot izhaja iz pojasnila Mirana Kimovca iz Telekoma Slovenije na list. št. 10478, v primerih, ko si časi oddaje SMS sporočil sledijo v časovnem zaporedju nekaj sekund, v primeru iste mobilne številke prejemnika to pomeni, da je bilo poslano eno daljše SMS sporočilo, ki se tehnično razdeli v več SMS sporočil, kot je to bilo v primeru zgoraj navedenih SMS sporočil Zagožna Janši. Glede na datume kontaktov med Zagožnom in obdolženim Janšo, pa ti po mnenju sodišča niso omejeni zgolj na dan 17.9., torej na morebitno rojstnodnevno čestitko obdolženemu Janši. Tudi glede na obsežnost posameznih SMS sporočil je malo verjetno, da bi takšna sporočila pošiljale tajnice Jožeta Zagožna iz tajništva HSE, kjer naj bi, glede na pripombo, dano ob izvedbi teh dokazov na glavni obravnavi, Zagožen puščal svoj telefon oziroma kamor naj bi imel prevezane klice. Glede na to, da so bili podatki v izdelani analizi prometa telefonskih števil izdelani le za zadnjih 24 mesecev od pridobitve odredbe in ne za celotno zahtevano obdobje, saj so operaterji po Zakonu o komunikacijah dolžni podatke hraniti le 24 mesecev od dneva komunikacije, ni bilo mogoče ugotoviti komunikacije med obdolženim Janšo in Zagožnom pred 25.11.2006, torej v letu 2005 in skoraj celotnem letu 2006, ko so se odvijali za ugotovitev dejanskega stanja v tem kazenskem postopku ključni dogodki in sestanki. Je pa tudi s podatki iz te analize in pregleda medsebojnih komunikacij ovržen

Zagožnov zagovor, da z obdolženim Janšo ni imel nobenih telefonskih kontaktov, čeprav so ti bili, vsaj po analiziranih številkah, bolj redki. Ne gre pa spregledati niti dejstva, da sta oba uporabljala več telefonskih števil in aparatov. Po prepričanju sodišča pa niso pa bili samo telefonski stiki tisti, do katerih je prihajalo med obdolženim Janšo in Zagožnom. Ne more biti naključje, da je dva dni po tem, ko se je Zagožen srečal z Riedlom in dan po tem, ko ga je Riedl dne 19.5.2005 prosil za priporočilo slovenske vlade glede lokalnega industrijskega partnerja, imel Zagožen v svojem modrem rokovniku pri datumu 20.5.2005 označen sestanek z obdolženim Janšo in istega dne tudi z Antonom Krkovičem. Med opravili v koledarski beležnici Zagožnovega računalnika (list. št. 3566) je bil za datum 19.7.2005 med 10.00 – 12.00 predviden sestanek pri predsedniku vlade, v svojem rokovniku pa je Zagožen imel pri datumu 11.8.2005 označbo „JJ KOSILO ZANO RIBIŠKI DOM + ZUČE“ in istega dne tudi „ČRNKOVIČ – PATRIA - ČRNKOVIČ“. Sam Zagožen je na sodišču navedel, da so se njegovi predvideni sestanki praviloma tudi realizirali. Najmanj pred, med ali po teh sestankih z obdolženim Janšo in tudi v telefonski komunikaciji med njima, za katero je sodišče ugotovilo, da je obstajala, pa sta si glede na vse navedeno nedvomno izmenjala tudi informacije o projektu. Glede na ugotovljene kontakte med Jožetom Zagožnom in obdolženim Ivanom Janšo zato ni prepričljiva navedba priče Andreyi Mladenovi, da po njegovih ugotovitvah odnosi med obdolženim Janšo in Zagožnom niso bili preveč dobri, čeprav sploh ni vedel, kaj naj bi bilo temu razlog.

Skladen z zaključkom sodišča, da je med Zagožnom in obdolženim Janšo obstajala kontinuirana komunikacija v zvezi s projektom, ter da je Zagožen dejansko predstavljal Patriino vez do Janše, je tudi zapis Wolfganga Riedla Reiju Niittynenu, ki mu ga je poslal že dne 19.4.2005 (089.doc) in v njem navedel: „*Jutri ne bo sestanka s PM, toda Jure pravi, da ima za nas zelo pomembno informacijo in tudi nekaj pisnega. Zaradi tega nisem preveč nesrečen, ker mislim, da bi morali uporabiti drugo linijo (WW – Zagožen), da bomo v stalni zvezi s PM.*“ Kot pomemben je svoj prej omenjeni sestanek z Zagožnom dne 18.5.2005 opredelil tudi Jure Cekuta, ki je po srečanju z njim med drugim napisal Niittynenu (101b.doc): „*Eden izmed odločevalcev v tem projektu bo PM Janez Janša. Moja zveza in edina prava pot za nadzor položaja je dr. Jože Zagožen (medtem ko PM noče delati direktno na tem primeru), ki je prvi človek, ki mu PM zaupa in mu pušča, da skrbi za take posle.*“ Tudi takšno sporočilo Cekute pa očitno ni prepričalo Patrie, saj je Riedl Cekuti dne 26.5.2005 sporočil (102.doc), da kolikor razume Niittynena, želijo, da se Cekuta osredotoči izključno na ministrstvo, oddelek za logistiko, in ekipo za pripravo razpisa, ne pa na politično raven. Na politični ravni so se, tudi glede na že navedeno vsebino 089.doc, odločili, da bodo delali preko Walterja Wolfa in Jožeta Zagožna, kar dodatno potrjuje tudi vsebina sporočila, ki ga je dne 25.5.2005 Riedl poslal Niittynenu (103.doc) in v katerem je navedel, da bo imel Wolf v nedeljo sestanek z Zagožnom in bo poudaril, naj stranka priporoči lokalnega industrijskega partnerja. Po tem sporočilu je dne 6.6.2005 Riedl Niittynenu sporočil (104.doc), da se je sestal z Wolfom, ta pa se bo istega dne sestal z

Zagožnom, da dobi zadnje novice, Zagožen pa jih bo preko Wolfa v osmih dneh obvestil o najbolj ugodnem lokalnem partnerju. Tega obvestila Walter Wolf v tem roku ni podal, saj iz nadaljnje korespondence izhaja, da do njegovega srečanja z Zagožnom še ni prišlo, pridobili pa bi nasvet o zaželenem lokalnem partnerju, kot to izhaja iz Poročila o projektih (112.doc), ki ga je Riedl oziroma RHG Patrii poslal dne 27.6.2005, v dveh do treh tednih po tem datumu. V tem poročilu je pod poglavjem Slovenija zapisano tudi, da je „*potrebno zadovoljiti lokalne interese*“, glede lokalne podpore pa, da bosta Wolf in dr. Zagožen zagotovila politično podporo in podporo Ministrstva za obrambo, Jure Cekuta pa je zadolžen za tehnično skupino in oddelek logistike. V zvezi z iskanjem primerne lokalnega proizvodnega partnerja v Sloveniji se je Wolfgang Riedl v prvi polovici meseca julija leta 2005 večkrat direktno po elektronski pošti (list. št. 3120 – 3126, s prevodom na list. št. 8784 - 8796) obrnil na Jožeta Zagožna glede iskanja primerne lokalnega proizvodnega partnerja v Sloveniji in mu v sporočilu z dne 12.7.2005 navedel: „*Glede na pogovor z Walterjem Wolfom mislim, da bi bilo pomembno, da bi se osebno srečala, da bi se pogovorila o situaciji, nadaljnjem postopku in primernem lokalnem proizvodnem partnerju za projekt.*“ Dne 22.7.2005 (119.doc) je Riedl Patrii oziroma Niittynenu sporočil: „*S strani predsednika vlade in dr. Z. nam je bilo obljubljeno, da bodo podprli le nas.*“ V zvezi s tem sporočilom je Wolfgang Riedl avstrijskim kriminalistom navedel (in se na to v zagovoru na obravnavi pred Deželnim sodiščem na Dunaju in tudi v svojem pričanju pred tukajšnjim sodiščem skliceval), da so izhajali iz tega, da ima tako pomemben in velik projekt za majhno državo kot je Slovenija, tudi politično dimenzijo in zato bi glede na največje možne koristi za državo projekt moral oceniti premier in najpomembnejši vladni predstavniki. Zato je bilo po vsem svetu običajno, da se te ljudi poduči o prednostih izdelka, o podrejenih gospodarskih koristih projekta za državo in to bi v konkretnem primeru moral storiti Jože Zagožen pred gospodarskim ministrom, ki je bil odgovoren za protidobave. Prav tako pa bi Zagožen predstavil ekonomske vidike projekta, to je protidobave in ustvarjanje novih delovnih mest, tudi premierju (torej obdolženemu Janši). Wolf mu je namreč povedal, da mu je Zagožen sporočil, da imajo njegovo podporo in iz tega je sklepal, da premier ne bo odklonil do gospodarskega koncepta Patrie v zvezi s protidobavami in da je Zagožen zelo verjetno govoril s premierjem. Dne 28.7.2005 je Riedl Niittynenu sporočil (121.doc), da je po telefonu govoril z Wolfom in dr. Zagožnom in sta oba potrdila, da gre v Sloveniji vse v redu, da se Wolf vrne iz Kanade okoli 10. avgusta ter da jim je **dr. Zagožen zagotovil, da skrbno spremlja projekt in da imata on in premier vse pod nadzorom.** Zagožen je na glavni obravnavi zanikal, da bi se javljal na Riedlove klice ali kontaktiral z njim, ter navedel, da sploh ni imel Riedlove telefonske številke. Sodišče tem Zagožnovim navedbam ni verjelo, saj je z vsebino tega sporočila in glede na to, da je imel Zagožen Riedlovo telefonsko številko zapisano na več mestih v svojem modrem rokovniku, ta njegova navedba ovržena. To trditev pa še dodatno ovrže vsebina sporočila Riedla Niittynenu z dne 21.8.2005 (124.doc), v katerem je Riedl navedel, da

je imel nekaj telefonskih pogovorov z Zagožnom, s katerim se je dogovarjal za sestanek konec avgusta oziroma v začetku septembra 2005. V zvezi s tem načrtovanim sestankom je Riedl Niittynenu predlagal, da se ga udeleži, da bo sam videl, da lobi dobro dela in navedel, da se bodo razen z dr. Zagožnom sestali tudi z visokim generalom MORS, ki v celoti podpira organizacijo dr. Zagožna. Glede družbe Avtocommerca pa je Riedl zapisal, da je dr. Zagožen rekel, da je dobro poznana, vendar jasno podpira prejšnjo vladajočo stranko in ne sedanje. To sporočilo pa sovpada z dejstvom, da je Tuomas Korpi v imenu Patria Vehicles Oy dne 17.8.2005 podpisal izjavo o sodelovanju (**123a.doc**) v zvezi s slovenskim projektom nakupa 8x8 z EADS International, kot lokalni svetovalec EADS pa bi nastopala družba **AC-Intercar**. Slednja po izpovedbi Jorme Wiitakorpja na koncu **ni bila izbrana, ker je uživala podporo stare vlade, ni imela zvez z voditelji tistega časa in ni imela možnosti vzpostavitve mreže, da bi lahko vplivala na sprejemanje odločitev**. Tudi Heikki Hulkkonen je glede AC – Intercar izpovedal, da naj bi bolj poznali ljudi iz opozicije in zato niso bili najboljša izbira. Patrii pa je bilo povedano in imeli so splošno predstavo o tem, da bi bilo bolje biti identificiran s podjetji, ki so v dobrih odnosih z viri, ki uživajo zaupanje takratne vlade, saj bi povezava s prejšnjo vlado imela za Patrio pri projektu negativen vpliv. Skladna z izpovedbama Wiitakorpja in Hulkkonena pa je bila tudi navedba Reija Niittynena, da jim je bilo jasno nakazano, da naj bo industrijski partner prave barve, to je barve vladajoče stranke. Tudi iz zapisa sestanka z dne 1.9.2005 (ki bo podrobneje pojasnjen v nadaljevanju) izhaja, da je bilo pomembno, da AC – Intercar podpira staro vladno stranko, kar izpodbija navedbo obdolženega Črnkoviča v zaključni besedi, da je bila Patria tista, ki je hotela zastopnika, ki je blizu vladajoči stranki, oni pa so samo sprejeli njihovo igro in Fincem dali, kar so želeli. S tem je obdolženi Črnkovič sam potrdil, da je njegovo podjetje bilo „prave barve“, kot to izhaja tudi iz navedbe Riedla, da je bil Rotis zanesljivo blizu z vladajočo stranko.

V zvezi z načrtovanjem sestanka konec avgusta oziroma v začetku septembra sta si Riedl in Niittynen izmenjala še več sporočil. V sporočilu z dne 22.8.2005 je tako Riedl Niittynenu navedel, da po več telefonskih pogovorih z dr. Zagožnom in Wolfom lahko potrdi sestanek z dr. Zagožnom in generalom ter kasneje z Wolfom v sredo ali četrtek v Sloveniji. V sporočilu z dne 24.8.2005 (vsa **125.doc**) pa je navedel, da bo sestanek z dr. Zagožnom, za katerega misli, da ne bi rad, da bi preveč ljudi vedelo, da jim pomaga in da se je Riedl hotel isti dan sestati tudi z Wolfom. V sporočilu z dne 29.8.2005 (**127.doc**) je Riedl Niittynenu sporočil, da je govoril z Wolfom, da pa datum sestanka ta teden še ni bil dokončno potrjen, ker je težko uskladiti termine z generalom in delajo na tem. Sestanek, za katerega so predhodno potekali dogovori, je bil realiziran dne 1.9.2005 v Ljubljani na HSE (Holding slovenskih elektrarn). Kot izhaja iz zapisa tega sestanka (**129.doc**), je bil njegov organizator Walter Wolf, ki na sestanku ni bil prisoten, bili pa so prisotni takratni direktor HSE dr. Zagožen, general Tone Krkovič, Ivan Črnkovič, Reijo Niittynen in Wolfgang Riedl. Iz uvoda zapisa

sestanka izhaja, da so udeleženci z dogovorom: „da naj se zunaj te sobe ne uporabljajo imena udeležencev“, sestanek označili kot zaupne narave. Iz zapisnika nadalje izhaja, da so od sestanka pričakovali, da bodo predstavniki predsednika vlade Janše povedali, katero podjetje bi bilo pravi industrijski partner v Sloveniji, o čemer so spraševali dr. Zagožna že marca 2005. Reijo Niittynen je, navkljub takšnemu zapisu v zapisniku, zaslišan na glavni obravnavi navedel, da se na sestanku ni omenjalo pričakovanje od predstavnikov predsednika vlade, temveč so šli kar direktno na stvar. To je tudi razumljivo, saj so se že predhodno dogovarjali, kaj bo namen sestanka in osebe, ki so bile prisotne na sestanku, so samo še povedale tisto, zaradi česar so se dobili, to je predstavile podjetje, ki je pravi industrijski partner z vidika takratne vlade oziroma vladajoče stranke. To pa je bil samo Rotis d.o.o., saj na sestanku ni bilo predstavnika nobenega drugega podjetja. Iz zapisa pod točko 3. izhaja tudi zelo jasno sporočilo dr. Zagožna: „AC-Intercar je najboljši partner podjetja Viator Vektorja in jasno podpira staro vladno stranko“, ter dejstvo, da sta obdolžena Krkovič in direktor Rotisa Črnkovič jasno podprla to sporočilo. Zagožen pa jih je tudi opozoril, da je sedaj pod Janševo vlado nova situacija. Kot pomembno sporočilo je bilo zapisano tudi, da je general Krkovič dejal, da bo v Sloveniji projekt potekal tako, da bo lokalno podjetje glavni izvajalec kot v programu Valuk. Pod točko 6. Zahteva in predlog slovenske strani, pa je navedeno: „Zahteva je bila, naj Patria v naslednjih dneh imenuje Rotis kot partnerja za industrijsko sodelovanje. Generalni direktor Rotisa je poudaril, da bo zahtevke za ponudbo (RFQ) izdan okrog 15. septembra in da bodo kmalu zadnji dnevi, ko se bo še dalo vplivati na vsebino tehničnih specifikacij. Če najdemo način za sodelovanje, je mogoče v nekaj dneh organizirati sestanek s projektno ekipo MORS.“ Poleg tega sta na sestanku Črnkovič in Krkovič rekla, da poznata tehnično prednost AMV in „če Patria ne bo vplivala, bodo zahteve bolj v skladu z delovanjem Pandurja II.“ V zaključku zapisa sestanka pa je Reijo Niittynen navedel še: „Kar so Slovenci povedali o situaciji, me je resnično prepričalo. Če obstaja primeren način, da bi uporabili to podporno ekipo pri Patrii, ne da bi si nakopali težave z EADS, toplo priporočam, da to ekipo uporabimo. Težko si je v tej situaciji predstavljati močnejšo podporno bazo, ki nam je na srečo naklonjena zaradi nove vlade.“ Da je bil sestanek dne 1.9.2005 pomemben in odločilen za vse vpletene, kaže sporočilo, ki ga je Riedl naslednjega dne poslal Črnkoviču (130.doc) in v katerem se mu je zahvalil za včerajšnji pogovor in navedel: „Gospod Niittynen ima sedaj tudi interno OK za sodelovanje z vami, kot mi je ravnokar sporočil po telefonu. Sam vam bo pisno sporočil to novico še pred sredino naslednjega tedna.“

Pomembnost in ključnost sestanka dne 1.9.2005 na HSE izhaja tudi iz zapisa Marije Badovinac Črnkovič iz Rotisa v njihovih internih zabelezkah, to je iz **Pregleda zabelezk za 6758** (list. št. 3444 – 3465), ki so bile zasežene v fasciklu modre barve med hišno preiskavo pri obdolženemu Ivanu Črnkoviču na Topniški 27 v Ljubljani. Na strani 21/22 se pod datumom 1.9.2005 in načinom „VAŽNO“ namreč nahaja zapis: „STVAR SE JE PRELOMILA – IČ na sestanku z Jutri dobimo obvestilo, da bo

PARIA v Sloveniji delala z nami". Glede na to, da je bil obdolženi Črnkovič dne 1.9.2005 na sestanku s predstavnikom Patrie Vehicles Oy Reijom Niittynenom in da je Zagožen na tem sestanku, kot je sam navedel, ocenil Rotis kot primerne partnerja za Patrio, se zapis Badovinčeve, čeprav je namesto Patria zapisano Paria, ne more nanašati na nič drugega kot na sodelovanje družbe Rotis s Patrio. Reijo Niittynen je v svoji izpovedbi navedel, da Riedl ni imel soglasja Patrie za dne 2.9.2005 poslano sporočilo obdolženemu Črnkoviču in da je Riedl pretiraval ter da je bila pogodba z Rotisom sklenjena šele konec leta. A ta njegova navedba ni skladna s sporočilom, ki ga je sam dne 5.9.2005 poslal Riedlu (**132.doc**): „Po telefonu sem že govoril z g. IC iz podjetja R (ki sva ga srečala v četrtek) in mu povedal, da s polno paro urejamo sodelovanje z njimi. Potrditveni dokument o tem bom jutri poslal njegovemu podjetju.“ Družba Rotis d.o.o. je dejansko dne 6.9.2005 po faksu od Patrie prejela imenovanje za zastopnika za izdelke Patria AMV 6x6 in 8x8 (list. št. 3429, s prevodom na list. št. 7548). Da se je Patria že po sestanku dne 1.9.2005 odločila, da bo sodelovala z Rotisom, pa izhaja tudi iz sporočila Niittynena obdolženemu Črnkoviču z dne 8.9.2005 (**133c.doc**), v katerem je Niittynen navedel, da jim je bilo poslano pismo o imenovanju njihovega podjetja z namenom, da pokažejo interes sodelovati z Rotisom. Tudi Niittynen je v uvodu tega sporočila navedel, da je bil sestanek prejšnji teden zelo pomemben in ploden.

Kljub sestanku dne 1.9.2005 pa je Riedl dne 27.9.2005 obdolženemu Črnkoviču sporočil (**148b.doc**), da je za 30.9. v Ljubljani potrjen sestanek z Reijom Niittynenom in da zelo verjetno pride zraven šef marketinga Patrie Tuomas Korpi, in „bilo bi posebno pomembno, če bi se lahko kjerkoli za 10 minut sestali z g. dr. Z, zato da bi ga tudi g. Korpi videl. Verjemite mi, bilo bi zelo pomembno.“ Da bi bil ta sestanek v tistem času dejansko realiziran, iz listinske dokumentacije v spisu ne izhaja. Čez mesec dni, to je v elektronskem sporočilu z dne 27.10.2005 (**155.doc**), pa je Niittynen Riedla prosil, **če lahko z Wolfom dosežeta slovenski sestanek s predsednikom vlade Janšo in navedel;** „Za nas je to zdaj zelo pomembno. EADS želi videti našo kompetenco.“ Riedl je Niittynenu v odgovoru z dne 28.10.2005 (**156.doc** oziroma **160.doc**) navedel, da je ga je obiskal Wolf, slednji pa je govoril z dr. Zagožnom, ki močno priporoča, da se premierja ne vpleta, saj če novinarji dobijo informacijo o tem sestanku, bodo vsi v globokih težavah. Če Patria vztraja, bo to organiziral, ampak močno odsvetuje in je namesto tega predlagal ponovni sestanek z njim, Krkovičem in morda z generalom Zupanom ter enim od direktorjev s Patriine strani. Kot izhaja iz istega dokumenta, je Niittynen Riedlu na to odgovoril, da popolnoma razume nasvet dr. Zagožna in navedel: „Mogoče pa bi se bilo možno približati PM J na diskreten način. Ali bi lahko preveril preko WW/dr.Z, ali bi bilo mogoče organizirati neuraden sestanek ne da bi kar koli spravili v nevarnost?“ V sporočilu z dne 10.11.2005 (**161.doc**) pa je Riedl Niittynenu sporočil, da: „WW pravi, da je razpis pričakovati v naslednjih 10 dneh. Kadarkoli bi se lahko sestali z dr. Z., gen. in gen. Z, da od njih slišimo, da je PM obveščen in naklonjen. Verjetno bi lahko

organizirali tudi telefonski klic PM med tem sestankom, v katerem bo rekel, da ve za sestanek in da imamo njegov blagoslov. Nekaj takega.“ Niittynen je Riedlu odgovoril, da je to zelo dobra ideja in v primeru, da bo organiziran telefonski klic, bo celotna epizoda urejena.

Obdolženi Ivan Janša je v svojem zagovoru navedel, da je bil z nabavo oklepnikov 8x8 seznanjen samo kot poslanec DZ v času predsednika vlade Antona Ropa, ko se je sprejemal Srednjeročni oziroma dolgoročni načrt opremljanja Slovenske vojske, njegova vlada niti SDS pa se z razpisom operativno nista ukvarjala, ker je bila odločitev sprejeta na vladni ravni v času prejšnje vlade. Glede poročanja njegovi vladi o nakupu oborožitve vojaške opreme in specialne operativne tehnike, v smislu 4. točke 2. člena Zakona o javnih naročilih - 1, pa je navedel, da gre za rutinsko poročanje naročnikov vladi, ki takšna poročila sprejema pod točkami na listi A, torej brez razprave. Kakršnokoli drugo seznanjenost s projektom, razen ko ga je minister za obrambo obvestil, da je bila z najboljšim ponudnikom podpisana pogodba, in komunikacijo s kom od preostalih obdolžencev, pa je zanikal. Takratni minister za obrambo Karl Erjavec je v izpovedbi, v katero sodišče ni imelo razloga podvomiti, navedel, da je kot minister res imel težave, ker se obdolženi Janša kot predsednik vlade ni kaj dosti brigal za zadevo, čeprav je šlo za velike denarje in se mu je včasih zdelo kar nenavadno, da ni kazal nobenega interesa. V nasprotju z Janšo je Erjavec izpovedal, da je z Janšo na lastno iniciativo dvakrat govoril o postopku, ker se mu je zdelo prav, da ga seznanja, kako teče. Prvič ga je seznanil, ko je bil izdan sklep o izbiri, drugič pa pred podpisom pogodbe, da bo vedel za njen podpis in takrat je imel občutek, da z zadevo ni seznanjen, saj ga v času priprav za izvedbo postopka ni nikdar nič vprašal in sam ga tudi ni seznanjal. Glede tega, ali je bil obdolženi Janša s strani koga drugega seznanjen s projektom, pa je Erjavec izpovedal, da so bili oklepniki predvideni v Splošnem dolgoročnem programu Slovenske vojske in vsakdo, ki je poznal te dokumente, je vedel, da bo moralo Ministrstvo za obrambo v mandatu 2004 - 2008 dobiti ta vozila, Erjavec je predvideval, da Janša te dokumente zelo dobro pozna. Sodišče ne verjame obdolženemu Janši, da kot predsednik vlade, ki je funkcijo nastopil konec leta 2004, ni bil seznanjen, da v času njegovega mandata poteka za Slovenijo tako velik projekt, kot je bil projekt nakupa 135 oklepnikov 8x8. Njegova navedba, da je šlo za projekt njegovega predhodnika Antona Ropa, ne drži, in to iz razloga, ker so bili vsi dejanski postopki v zvezi z oddajo naročila zaupne narave za nakup kolesnikov 8x8 na MORS realizirani v času mandata njegove vlade, kot to izhaja iz kronološkega opisa poteka postopka. V času mandata predsednika vlade Antona Ropa je bila sprejeta samo Resolucija o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja SV, ki je predvidevala nakup 135 srednje bojnih kolesnih vozil, torej je bila sprejeta le načelna odločitev oziroma program, ki je bil v celoti realiziran pod vlado obdolženega Janše. Kot predsednik vlade je bil obdolženi Janša z načrtovanjem izvedbe postopka zagotovo seznanjen tudi ob sprejetju Načrta izvajanja temeljnih razvojnih programov obrambnih sil RS v letih 2000-2007, v letu 2005 (list. št. 12271 - 12280), ki ga je Vlada RS

obravnavala na 17. redni seji dne 31.3.2005. Da je obdolženi Janša bil gotovo seznanjen s tem, da v času njegovega mandata poteka projekt nakupa osemkolesnikov, izhaja tudi iz dejstva, da je bilo v 7. točki Sklepa o začetku postopka oddaje naročila zaupne narave in imenovanju strokovne komisije št. MORS-407/2005-TRP z dne 20.10.2005 (list. št. 3863 - 3866) navedeno, da je del sredstev za oddajo naročila zagotovljen v Načrtu opremljanja temeljnih razvojnih programov obrambnih sil RS v letih 2005 do 2007 na proračunski postavki 9734 in kontu 2349, skladno s predlogom za naročilo št. 404-00-19/2003-1293 z dne 12.10.2005, ki je zagotavljal prvo fazo nabave sredstev, celotna sredstva za izvedbo projekta pa se bodo zagotavljala v okviru Načrta za uresničevanje temeljnih razvojnih programov ali rednega proračuna v obdobju do konca leta 2012. Tako je bil obdolženi Janša kot predsednik vlade nedvomno tudi ob obravnavi proračunov za posamezna leta seznanjen o pričetku izvedbe postopka nabave kolesnih oklepnic 8x8. V času njegove vlade je na seji dne 7.12.2005 bila imenovana tudi medresorska strokovna komisija za izdajo soglasij za izvedbo zaupnih naročil (list. št. 2913), za katero je bil postopek naročila zaupne narave, št. MORS 407/2005-TRP, prvi tak postopek, kot je bilo to že prej navedeno. Glede na predvideno vrednost projekta 278.000.000,00 EUR ter velikost projekta za Slovenijo, posebej tudi z gospodarskega vidika, predvsem glede protidobav in z vidika ustvarjanja novih delovnih mest, kar so v svojih izpovedbah omenjale tudi zaslišane priče, je popolnoma neprepričljiva navedba obdolženega Janše, da kot predsednik vlade ni vedel, da potekajo priprave oziroma da teče postopek nabave oklepnikov. Glede protidobav je priča Damjan Dolinar tudi izpovedal, da je vlada sprejela smernice, ki so bile tudi posodobljene, priča Marko Grubar pa, da je bila vlada o izvajanju naročila oziroma projekta seznanjena ne samo na podlagi 4. točke 2. člena Zakona o javnih naročilih, temveč tudi na podlagi Zakona o temeljnih razvojnih programih. Če je bilo po navedbi Zagožna bilo pomembno celo to, da obdolženi Janša ni nasprotoval, da se sam prijavi na razpis za direktorja HSE in mu je v zvezi s tem tudi dal navodilo, kako naj opravlja delo, je prav neverjetno, da glede na velikost, vrednost in nenazadnje gospodarsko pomembnost projekta nakupa osemkolesnikov in vse odločitve vlade, ki so bile v zvezi s tem sprejete, obdolženi Janša kot takratni predsednik vlade s projektom ne bi bil seznanjen še preden mu je o projektu poročal obrambni minister Erjavec.

Čeprav je bila navzven prikazana nezainteresiranost obdolženega Janše za projekt, kot jo je opisal tedanji obrambni minister Karl Erjavec, in se predstavnikom Patrie ni uspelo neposredno srečati z Janšo kot predsednikom vlade, za kar so si prizadevali, pa je glede na vsebino listinske dokumentacije mogoče utemeljeno zaključiti, da je bil obdolženi Janša dejansko po neformalni poti seznanjen s potekom projekta oziroma s postopkom ter da je z Zagožnom spremljal priprave na izvedbo postopka oddaje naročila, ga nadzoroval in bil o njem obveščen, kot zatrjuje VDT RS v obravnavanem obtožnem predlogu. Elektronska sporočila, v katerih se omenjata obdolženi Janša in Zagožen, predstavljajo vsebinsko logično in zaključeno celoto, njihova vsebina pa je

takšne narave, da si je Wolfgang Riedl kot avtor sporočil preprosto ni mogel izmisliti, kot to zatrjuje obramba, za kaj takega pa v času, ko še nihče ni slutil, da bo njihovo ravnanje predmet kazenskih postopkov, tudi ni bilo potrebe. Ni logično, da bi si Riedl za „delanje vtisa“ izbral ravno predsednika vlade; če bi Riedl res pretiraval in si izmišljal, kot je skušala prikazati obramba, bi lahko navajal še najmanj ministra za obrambo, saj je obravnavana tematika brez dvoma spadala neposredno v njegovo resorsko področje. Minister za obrambo pa je bil omenjen le v elektronskih sporočilih v zvezi z vojaškim sejmom v Gornji Radgoni, kjer se Patria predstavljala in v zvezi z domnevnim obiskom Cekute pri njem. Prav neverjetno je, da je tudi Rotis za „delanje vtisa“ in svoje „duvanje“ (kot so ga poimenovali zaposleni v Rotisu, ki so bili zaslišani v tem postopku) izbral ravno tedanjega predsednika vlade Janšo, če ta res ne bi imel nobene vloge pri projektu. Poleg že zgoraj omenjenih navedb v dokumentih, še posebej, da bo eden izmed odločevalcev v projektu predsednik vlade Janša (101b.doc), da imajo obljubo premierja Janše in Zagožna, da bosta podprla samo njih (119.doc) ter da je Zagožen Patrii zagotovil, da skrbno spremlja projekt in da imata on in premier vse pod nadzorom (121.doc), dajejo podlago za zaključek o Janševi aktivni vlogi pri postopku in izbiri lokalnega zastopnika, tudi drugi dokumenti. Iz osnutka elektronskega sporočila, ki ga je Marija Badovinac Črnkovič sestavila dne 8.9.2005 za Riedla (133a.doc), torej po tem, ko je Rotis d.o.o. dne 6.9.2005 prejel pismo o imenovanju za Patriinega zastopnika za AMV 6x6 in 8x8, je v njem med drugim navedla, da se zahvaljujejo za potrditev, da hočejo delovati s podjetjem ROTIS in hkrati navedla: „*Sporočamo vam, da bomo morali to odločitev uskladiti še s predsednikom vlade, na čemer trenutno tudi delamo.*“. Badovinac Črnkovičeva je v izpovedbi na glavni obravnavi v zvezi s tem sporočilom navedla, da si imena predsednika vlade ni dovolila uporabiti z namenom, kot se ga sedaj skuša prikazati, temveč je šlo za napako, storjeno v obupu in poskus prikazati Patrii, kaj družba Rotis je in kako močna je. Vendar tej navedbi Badovinac Črnkovičeve ni mogoče verjeti. Rotis d.o.o. je namreč že dva dni pred osnutkom sporočila, ki ga je sestavila Badovinčeva, od Patrie prejel pismo o imenovanju za zastopnika, za kar so si prizadevali že vse od takrat, ko so se v mesecu septembru leta 2004 obrnili na Patrio s svojo predstavitvijo, zato po mnenju sodišča takrat ni bilo prav nobene potrebe več po dodatnem dokazovanju, kako vplivna je družba Rotis. Pismo o imenovanju so prejeli kljub temu, da sta si EADS kot delni lastnik Patrie ter njihov lokalni svetovalec AC-Intercar še vedno prizadevala postati izbrani zastopnik na slovenskem tržišču. Kljub temu prizadevanju je Reijo Niittynen obdolženemu Črnkoviču dne 8.9.2005 poslal sporočilo (133c.doc), v katerem je v zvezi s poslanim pismom o imenovanju navedel, da so z njim pokazali namen sodelovati z Rotisom in čeprav imajo še nekaj pogajanj z delnim lastnikom EADS, misli, da se bo vse uredilo v nekaj dneh. V kolikor bi bila odločitev o strinjanju z imenovanjem odvisna zgolj od družbe Rotis same, bi njen zastopnik, to je obdolženi Črnkovič nedvomno nemudoma podpisal ponujeno imenovanje kot znamenje pravno veljavnega sprejetja, kot je bil zaprošen v zadnjem odstavku

imenovanja z dne 6.9.2005, saj je bila pridobitev tako velikega posla v Sloveniji že od vsega začetka cilj družbe Rotis. Tudi obdolženi Črnkovič je v zaključni besedi navedel, da je bila pridobitev zastopstva in prodaja Patriinih vozil za Ministrstvo za obrambo, eden njegovih največjih poslovnih izzivov, saj je šlo za njihov najzahtevnejši in najobsežnejši projekt. Tako pa se je obdolženi Črnkovič v odgovoru z dne 8.9.2005 (133c.doc) Niittynenu le zahvalil za imenovanje, o sprejetju le-tega pa se sploh ni izjavil. To je bilo očitno nenavadno tudi Reiju Niittynenu, ki je v sporočilu Riedlu z dne 3.11.2005 (159.doc) v zvezi z zaskrbljenostjo Črnkoviča, ker še nima pogodbe s Patrio, navedel, da pravzaprav ne razume njegove zaskrbljenosti, ker so si dopisovali glede glavne strukture sodelovanja, ter tudi navedel: „Z naše strani je pismo o imenovanju za Rotis veljavno in podpisano, nimamo pa še na njem Ivanovega podpisa.“, in tako Rotis d.o.o. do začetka meseca novembra 2005 Patrii ni poslal z njihove strani podpisanega pisma o imenovanju, pa čeprav so si sodelovanje z njimi tako želeli in si zanj prizadevali. Zato je po oceni sodišča **zapis Badovinac Črnkovičeve le še dodatna potrditev vloge tedanjega predsednika vlade Janše ne samo pri izbiri lokalnega partnerja, temveč tudi sicer, kot se je to izražalo v drugih dokumentih**, saj drugače bi Rotis, kar se tiče ponujenega zastopstva, tega takoj sprejel. Poleg tega pa, **če obdolženi Janša kot tedanji predsednik vlade in predsednik vladajoče stranke SDS ne bi imel nobene vloge v postopku, tudi ne bi bilo nobenega razloga, da bi bil v zapisih sploh omenjan.**

Čeprav je Wolfgang Riedl navedel, da ne verjame, da lahko Niittynen reče, da je imel premier kakršnokoli vlogo pri izbiri partnerja, kot tega ne more niti sam reči, pa ne gre spregledati Riedlove navedbe, da sta z Niittynenom diskutirala o možnih razlogih, ki bi jih Niittynen navedel vodstvu Patrie, da bi pokazal, da je Rotis bolj obetavna izbira za pridobivanje projekta, saj se družba Avtocommerce politično pripisuje prejšnji vladi, starim komunistom, zato po Riedlovem mnenju v Janševi vladi ni bil pravi zastopnik za Patrio, medtem, ko so družbo Rotis in dr. Zagožna lahko politično pripisali Janševi stranki. To je bilo v Sloveniji splošno znano, zato je Riedl Niittynenu priporočil, naj Patria za svojega zastopnika izbere Rotis. Glede na navedeno in ker je na sestanku dne 1.9.2005 Rotis Patrii uradno predstavil prav Jože Zagožen, tudi navedba Niittynena, da je Patriina izbira Rotisa prišla preko Janševe stranke, vodi v zaključek, da je moral Rotis dejansko odločitev o imenovanju še uskladiti s predsednikom vlade, kot je Badovinčeva povsem jasno zapisala v osnutku sporočila za Riedla, ki pa ga je Ivan Črnkovič priredil in poslal Niittynenu. Da čakajo na stališče in odločitev „z vrha“, pa sta obdolženi Ivan Črnkovič in Marija Badovinac Črnkovič navedla tudi v sporočilu z dne 3.3.2006 (208a.doc), poslanem različnim prejemnikom v Patrii, med drugim Reiju Niittyneņu in tudi Andreju Mladenovu, v zvezi s proizvodnimi zmogljivostmi v Sloveniji in v zvezi z možnostjo proizvodnje v Slovenski vasi. Obdolženi Črnkovič in Marija Badovinac Črnkovič sta sicer zatrjevala, da naj bi „vrh“ v tem primeru predstavljalo Ministrstvo za obrambo in državni sekretar Franci Žnidaršič. Kot že omenjeno družba Rotis ni takoj po prejemu imenovanju le-tega sprejela. Tudi navedba

o čakanju stališča in odločitve „z vrha“, pa se sklada s sporočilom 133a.doc, v katerem je navedeno, da bodo morali odločitev uskladiti še s predsednikom vlade, kar ob upoštevanju vseh že navedenih korespondenc med vpletenimi nedvomno kaže na to, da je vrh dejansko predstavljalo vodstvo vladajoče stranke SDS.

Da je bil obdolženi Janša seznanjen s postopkom oddaje naročila, pa izhaja tudi iz zapisa med Riedlom in Niittynenom (163.doc), da ko so spoznali „DrZ+Gen+Ivan“, torej po sestanku dne 1.9.2005 na HSE, so se istega dne pojavile težave z Avtocommercom, saj se je nekaj dni pozneje lastnik Avtocommerca pritoževal v pisarni predsednika vlade, da z njim nepošteno ravnajo in razkril, da ve za sestanek vključno z imeni oseb, s katerimi so se pogovarjali, in: „*takrat je PM poklical drZ in Gen in jima rekel, da naj bosta bolj pazljiva v prihodnje.*“ Prav nobenega razloga ni za to, da bi Riedl zapisal, da je premier poklical Zagožna in obdolženega Krkoviča in jima naročil pazljivejše ravnanje, če ne bi imel informacije, da se je to dejansko zgodilo. Iz istega zapisa izhaja tudi potrditev dejstva, da je bil Rotis dejansko politično izbran oziroma odobren, in sicer z navedbami: „*Kako lahko v našem projektu pokrijemo interese organizacije PM, če bo glavni izvajalec podjetje, ki je blizu opoziciji (sovražniku)?*“ in v nadaljevanju: „*Zato je samo logično, da PM izbere podjetje, ki je blizu in zvesto njegovi organizaciji. Ivanu lahko zaupa in Ivan ne bo nikoli razkril, kam so bile določene vsote nakazane.*“ Da je bil Rotis priporočen s strani svojih strank in s strani vladajoče stranke, izhaja tudi iz tč. 1 zapisnika sestanka med Patrio in Rotisom z dne 15.11.2005 (167.doc). Čeprav je obdolženi Ivan Črnkovič zanikal, da bi bilo navedeno pod naslovom „Ozadje“ tega zapisa, izrečeno z njegove strani ali s strani njegove žene, je dokazni postopek pokazal, da vsebina zapisanega, da je Rotis d.o.o. kot kandidat za partnersko podjetje bil priporočen s strani svojih strank in s strani vladajoče stranke, drži. Še toliko bolj, ker sta se Riedl in Niittynen ukvarjala s tem, kako bi družba Patria v morebitnem postopku pokrila interes organizacije predsednika vlade, še preden je MORS sploh poslal predhodno obvestilo o nameravani izvedbi naročila zaupne narave za nabavo osemkolesnikov možnim ponudnikom.

Glede na že prej omenjeno željo Patrie, da bi se po tem, ko so se dne 1.9.2005 srečali z Jožetom Zagožnom, srečali tudi s predsednikom vlade Janšo, sta si Niittynen in Riedl poleg že omenjenih sporočil izmenjala še nekaj sporočil na to temo. Riedl je v že omenjenem zapisu 163.doc med njim in Niittynenom navedel: „*PM bo takoj mislil, če zdaj zaprosimo za sestanek z njim, da je to past, da se ga politično diskreditira.*“, na kar mu je Niittynen odgovoril, da če bo premier tako mislil, potem obstaja veliko pomanjkanje zaupanja in v nadaljevanju, da: „*Pritisk je velik in predsednik uprave že zdaj misli, da „mi“ ne moremo sklicati sestanka s PM, lobi našega lastnika pa lahko to uredi v enem dnevu. To je treba nekako rešiti. Če na kakšen način izgubimo na slovenskem razpisu in ne „uspemo sklicati sestanka s PM“, bodo našega predsednika uprave in nas vedno krivili, da nismo izbrali pravega lobija.*“ Niittynen je ocenil, da prvi stik med predsednikom vlade in družbo Patria, ki bo omogočil predstavitev družbe

Patria in pristop k projektu, ne bi smel biti preveč občutljiv (166.doc) in po pogovoru z Wolfom je Riedl Niittynenu sporočil, da če ne gre drugače bo (sestarek) organiziran, a da je Wolf prepričan, da so njihove možnosti za naročilo enake ničli, če to pride v tisk in da: „v tem primeru mora PM zanikati kakršen koli interes v projektu in nas ne bo mogel več podpirati“ (168.doc). Po teh prizadevanjih je Riedl sporočil Niittynenu, da je Wolf prošnjo po srečanju s premierjem posredoval Zagožnu, ki je poklical premierja, ta pa mu je rekel, da naj drži ta projekt v strogi tajnosti in sam vodi zadevo, ne da bi na površju vključeval premierja, ki se ne bo srečal sploh z nikomer od proizvajalcev glede tega projekta, ker je to preprosto preveč tvegano zanj (169.doc). V nadaljevanju sporočila je Riedl predlagal Niittynenu, da se sestanejo onadva in Hulkkonen in tista skupina, s katero so se že sestali (Z+gen+Ivan), nato ali pa prej pa preverijo, če je Zagožen tako vpliven in resničen predstavnik premierja. Ta zapis očitno kaže na vpletenost obdolženega Janše kot premierja, in na njegovo bistveno vlogo pri pridobitvi posla, ter na Jožeta Zagožna kot vplivno osebnost v slovenskem prostoru in kot predstavnika Janše.

Po klicih med Riedlom in Wolfom ter Wolfom in Zagožnom je bila izražena pripravljenost za srečanje v Ljubljani (172.doc in 184a.doc) in prišlo je do uresničitve predlagane alternative za srečanje s predsednikom vlade, to je do ponovnega srečanja z Zagožnom, in sicer dne 12.12.2005, ko se je z njim srečal Tuomas Korpi. Da je do tega srečanja dejansko prišlo, je slednji potrdil v svoji izpovedbi in tudi pojasnil, da se je sestanka spomnil šele po tem, ko mu je bila o tem predočena dokumentacija (potni nalog, vizitka dr. Zagožna in elektronska sporočila). Glede samega sestanka pa je navedel, da je šlo za neke vrste vljudnostno srečanje z Zagožnom, ki je bil na pomembnem položaju v Sloveniji, želeli so mu izraziti zanimanje za Slovenijo, predstaviti Patrio in dobre lastnosti vozil AMV in možnosti sodelovanja z lokalnimi proizvajalci. Navedel je še, da kot je razumel takrat in kot razume še danes, je imel dr. Zagožen vpliv in je bil pomemben, zato mu je omenjeno želel pojasniti, da bi on lahko informacije posredoval naprej. Korpi je sicer navedel, da si ni predstavljal, da bi dr. Zagožen imel samo enega človeka ali nekatere določene ljudi, ki bi jim posredoval te informacije in naj bi šlo bolj za splošno obveščanje. Glede na to, da je bila Patria v Sloveniji že predstavljena na sestanku dne 1.9.2005 in da je bil Zagožnu že pred tem v mesecu maju posredovan Dosje s podatki o Patriinih vozilih in primerjavi s konkurenco, po mnenju sodišča za srečanje oziroma sestarek med Korpijem in Zagožnom ne bi bilo nobene potrebe, če ne bi Zagožna kot Janševega predstavnika želeli srečati tudi vodilni možje iz Patrie, to je Heikki Hulkkonen in Tuomas Korpi. Pri tem niti ni bistvena Korpijeva navedba, da na tem sestanku od Zagožna ni dobil nobenih pomembnih informacij. Bistveno je, da je Reijo Niittynen Riedlu že v sporočilu z dne 9.12.2005 navedel, da bo Korpi prišel v Ljubljano, če bo možen sestarek z dr. Zagožnom, drugače v Slovenijo sploh ne bo prišel (185.doc), kar očitno kaže na pomembnost srečanja z Zagožnom. Ne more pa biti naključje, da je bilo takoj naslednji dan po sestanku Zagožna in Korpija Rotisu poslano pismo o zastopanju,

sporazum o sodelovanju ter osnutek pogodbe o sodelovanju (**186.doc** in **189b.doc**), kar samo še dodatno potrjuje pomembnost srečanja med Zagožnom in Korpijem. Dne 15.12.2005 pa je MORS, kot izhaja iz že opisanega poteka naročila zaupne narave, možnim ponudnikom – proizvajalcem oziroma dobaviteljem poslal obvestilo o nameri oddaje naročila zaupne narave MORS 407/2005 – TRP (list. št. 2922 – 2924), Patria pa je za prevzem dokumentacije pooblastila Rotis d.o.o. (list. št. 4589/4681), ki je tudi prevzel povabilo k ponudbi in katerega ponudba je bila po izvedenem postopku na MORS dne 29.5.2006 ocenjena kot najugodnejša.

Med že opisanimi prizadevanji Patrie za uspeh v slovenskem postopku oddaje naročila zaupne narave in med izbiranjem lokalnega industrijskega partnerja v Sloveniji pa so se začeli tudi pogovori in dogovori o plačilu provizij za opravljeno delo. Že v Matrici vplivnosti projekta v Sloveniji, datirani z 10.5.2005 (**093.doc**), je bil podan tudi predlog za strukturo stroškov, po katerem naj bi od prvotno mišljenih 6,3% pripadlo 5% RHG, od tega 3% Walterju Wolfu. V zvezi s stroškovno strukturo in pogoji je v tej Matrici naveden tudi zapis „*WW-jev delež je 3 %, o tem se da mogoče še pogovoriti. Večje vprašanje je stranka premierja Janše in njene „potrebe“.*“ Čeprav navedeno izhaja iz uradnega dokumenta Patrie, je Tuomas Korpi v izpovedbi zanikal, da bi kdaj sodeloval na pogovorih o tem, tudi Andrey Mladenov je v zvezi s tem zapisom navedel, da v njegovi prisotnosti ni bilo govora o podpori politični stranki in tudi Jorma Wiitakorpi ter Heikki Hulkkonen naj ne bi nič vedela o potrebah stranke predsednika vlade, torej o potrebah SDS. Reijo Niittynen pa je v zvezi s tem dokumentom pojasnil, da temelji na pogovoru, ki sta ga imela z Riedlom spomladi 2005, ko sta se vozila iz Dunaja in govorila o možnostih politične podpore v Sloveniji in da je to v določenih razmerah dovoljeno, šlo pa je za špekulativni pogovor, saj nihče dejansko ni zahteval plačil in ne ve, da bi do kakršnikoli plačil prišlo. A glede na to, da je Niittynen hkrati navedel, da je ta dokument posredoval svojemu šefu Tuomasu Korpiju, mu ne gre slediti, da je šlo zgolj za pogovor špekulativne narave, saj v tem primeru ne bi bilo razloga, da navedeno zapisuje v prezentacijo predloga za strukturo stroškov in to posreduje svojemu šefu. V dokumentu RHG z dne 12.5.2005 (**096.doc**) so v zvezi s Slovenijo navedeni drugačni odstotki, in sicer bi po tem zapisu RHG po pogodbi o svetovanju kot na Hrvaškem pripadlo 6,7%, od tega po svetovalni pogodbi med RHG in Walterjem Wolfom Wolfu in njegovim pomočnikom (po pojasnilu Niittynena so tri črtice od Wolfovega imena pomenile pomočnike) 4%, Jure Cekuta pa bi po tem osnutku po pogodbi o svetovanju od RHG dobil 1,2%. Iz sporočila, ki ga je dne 10.8.2005 Niittynen poslal Riedlu (**123.doc**), izhaja, da naj bi bila predlagana skupna provizija v višini 8,5%, od katere bi Jure dobil 1,5%, WW.Dr.Z++ +organizacija 5%, RHG pa 2%. Niittynen je po istem dokumentu Riedlu glede skupne višine odstotka provizije navedel, da so v Sloveniji v nekoliko drugačnem položaju kot na Hrvaškem in bo interno težko prodal znesek, ki skupaj presega 7%. Riedla je prosil, če bi lahko preveril zneske, da se doseže obseg, na primer Jure 1,2, WW+++ 4,2, RHG 1,6. Na to je Riedl Niittynenu istega dne odgovoril, da njemu to ustreza, vendar mora

vseeno govoriti z Wolfom (in on z organizacijo). Glede na navedbo Niittynena v tem dokumentu z dne 10.8.2005 ob 8.12 uri, ko je prosil Riedla, če lahko preveri zneske, da lahko dosežejo obseg, je jasno, da je Riedl to lahko naredil samo pri predvidenih prejemnikih, med drugim tudi pri Wolfu, Zagožnu in organizaciji, saj bi mu sicer lahko odgovor o tem, ali se strinja z višino provizije po njegovi svetovalni pogodbi, dal brez tega preverjanja. Po septembrskem sestanku na HSE, ko je bil Riedlu tudi predložen osnutek pogodbe o svetovanju, sta se Riedl in Niittynen ponovno dogovarjala o višini provizije (140 - 143.doc) in Niittynen je Riedla spomnil na njuno avgustovsko usklajevanje deležev, ko mu je tudi povedal, da se bo težko dogovoril za več kot 7%. Riedl pa mu je glede Wolfovega odstotka in zagotovitve 4,5% navedel: „on bo razdelil“. V začetku oktobra 2005 sta se Niittynen in Riedl še vedno usklajevala o višini odstotnih deležev provizije (150.doc), pri čemer je skupna višina odstotka znašala 7,5, po zapisu pa bi bila delitev naslednja: „4,4 WW, 1,6 RHG, 1,2 JC, 0,3 007“. Da je končni skupni znesek provizije RHG znašal prav 7,5%, izhaja tudi iz že omenjene pogodbe med RHG in Patrio Vehicles Oy z dne 6.9.2005. Takšna višina skupnega zneska provizije je navedena tudi v dokumentu, zaseženem ob hišni preiskavi pri obdolženemu Walterju Wolfu označenem z 3399 (list. št. 3339), v katerem je med drugim navedeno: „4,2 Org“ in ob tem narejen pripis: „organisation“, torej t.i. organizacija, čemur sledi še pripis: „(SDS PM JANZA?)“, kar povsem jasno kaže, kaj dejansko pomeni organizacija, ki se je pojavljala v predhodnih zapisih, torej, da organizacija predstavlja stranko takratnega predsednika vlade Janše. S takšnim zapisom na dokumentu z zapisom razdelitve odstotnih deležev, ki je bil zasežen pri Walterju Wolfu, pa odpadejo vsa sprenevedanja zaslišanih finskih prič, da niso vedeli, kdo ali kaj je „nogometno moštvo“ (iz sporočila 241a.doc), „organizacija“ oziroma „+++“, kar se je tudi navajalo pri odstotnem deležu Walterja Wolfa. Namreč tudi iz dokumenta o izračunu plačil za vse podzastopnike (310.doc), ki kaže podlago za izračun višine 30% predplačila za Walterja Wolfa v znesku 2.323.276,00 EUR (kot seštevek 1.423.276,00 EUR in pavšala za Wolfove podzastopnike v višini 900.000,00 EUR), kar mu je bilo dne 6.2.2007 tudi nakazano iz bančnega računa družbe RHG na njegov zasebni račun v Lipnici (list. št. 906, s prevodom na list. št. 1271), nedvomno izhaja, da je bil v njegovem znesku provizije predviden oziroma vanj vključen, in na tak v Wolfovem deležu skrit, tudi znesek za njegove podzastopnike. Glede na to, da je šlo za Jožeta Zagožna in stranko SDS, je bila s poimenovanjem „organizacija“, „+++“ in „nogometno moštvo“, prikrita identiteta prejemnika nagrade in neposredna povezava s stranko SDS, ki najbolj jasno izhaja prav iz dokumenta, zaseženega na list. št. 3339. Namreč tako Riedl kot Patria so vedeli, kdo je predviden kot prejemnik nagrade in so zato prikrivali njegovo identiteto, kot očitno izhaja iz že omenjenih sporočil. Omenjeni znesek deleža Wolfovega predplačila od zanj predvidene provizije v višini 4,2%, pa je bil

Wolfu nakazan po tem, ko je bilo znesek celotnega 30% predplačila (po pogodbi med RHG Riedl Handelsgesellschaft m.b.H. in Patrio Vehicles Oy z dne 6.9.2005) predhodno dne 6.2.2007 nakazan s strani Patrie Vehicles Oy na račun RHG (list. št. 905, s prevodom na list. št. 1270).

Wolfgang Riedl je v svojem zagovoru na dunajskem sodišču glede Wolfove porabe denarja navedel, da mu podzastopnik ne bi nikoli povedal, za kaj porablja svoj denar in da se je o porabi tudi špekuliralo, ampak zagotovo ni on rekel Niittynenu, da gre za donacijo stranki, saj bi s tem sam svojemu podjetju odvzel provizijo. V pogodbi med RHG in Patrio je bilo namreč določilo, da v primeru ilegalnih plačil RHG izgubi pravico do provizije. Tudi Heikki Hulkkonen je zanikal, da ne glede na vsebino dokumentov 093.doc, 096.doc, 115.doc in 123.doc, kjer so navedeni odstotki tudi za druge osebe, ne samo za Riedla, kaj vedel o plačilih še komu drugemu razen Riedlu in navedel, da so imeli oni pogodbo samo z RHG, če pa je imel RHG še kakšne druge pogodbe, pa ne ve. Imel je sicer predstavo, da je Riedl uporabljal podzastopnike, kdo so to bili in koliko jih je plačeval, pa ni vedel povedati, kot tudi ni vedel povedati, če so bili ti podzastopniki navedeni na materialu, ki je bil obravnavan na izvršni skupini Patrie. Hulkkonen je tudi zanikal, da bi se s Korpijem in Niittynenom pogovarjal o razdelitvi denarja od Riedla navzdol in da bi vedel za razdelitev. Navedel je, da se je Patria o odstotkih pogajala le z RHG, sam pa ni bil na nobenih pogovorih ali pogajanjih z Riedlom ali Niittynenom, kjer bi se dogovarjali o kakšnih drugih odstotkih. Takšni izpovedbi Heikkija Hulkkonena pa ni mogoče slediti. Tuomas Korpi je namreč izpovedal, da so se v Patrii o takih stvareh kot je delitev provizije pogovarjali v vodstveni skupini in Slovenija ni bila izjema. Heikki Hulkkonen pa je bil vodja te skupine. Čeprav je Korpi po eni strani navedel, da ne more reči, da so se pogovarjali tudi o delitvi honorarja, pač pa le o skupnem odstotku, je hkrati navedel, da je vodstvena skupina v Patrii Vehicles, v kateri je bil med drugimi tudi Heikki Hulkkonen, vedela za delitev provizije navzdol, saj je bila delitev teh procentov navedena na materialu, s katerim so razpolagali. Navedel pa je tudi, ne da ne bi verjel, kako je Riedl delil provizijo s svojimi podizvajalci, ampak ni bil prepričan o vseh inicialkah, ki jih je Riedl omenil. Reijo Niittynen je izpovedal, da je šlo pri povezavi potreb Janševe stranke z odstotnim deležem provizije Walterja Wolfa za špekulativne pogovore in da nihče ni zahteval plačila in da ne ve, da bi do plačil prišlo. Kljub takšni navedbi pa je Niittynen tudi povedal, da navedba „+++organizacija“ za imenom Zagožna pomeni Zagožnove podpornike ali pomočnike, čeprav ne ve nobenega imena, a v tako zapletenem projektu bi Zagožen utegnil potrebovati pomoč, da bi poizvedel o industrijskih partnerjih, torej dela ne bi opravljal sam. Prav tako je Niittynen na obravnavi potrdil svoje navedbe finskim preiskovalcem, da je Zagožen omenjen v njegovi korespondenci in je njegovo ime vključeno v odstotnem deležu, ker je šlo za prispevek stranki, kot tudi, da če je v zapisniku o zaslišanju napisano, da zapis „WW++ +“ pomeni Janševo stranko in podporo njej, je gotovo tako povedal. Glede razdelitve odstotkov po shemi 123.doc, pa je Niittynen potrdil, da gre za njegov predlog sheme

delitve odstotnih deležev svetovalnih provizij in da je takrat menil, da bo del svetovalne provizije, ki bi se plačala Wolfu, preko Wolfa posredovan dr. Zagožnu in takrat je bil vključen delež za „+++organizacijo“. Vse to kaže, da pri določitvah teh odstotkov ni šlo za špekulacije, kot take je namreč Niittynen na obravnavi označil vse svoje obremenjujoče izjave do obdolžencev, temveč za najmanj obljubo plačila nagrade. Tudi finskim preiskovalcem Niittynen ni navajal, da gre za njegove špekulacije, da ni šlo le za špekulacije, pa kaže tudi dejstvo, da je v izpovedbi na obravnavi potrdil svojo navedbo preiskovalcem, da so se o plačilu podpore stranki gotovo pogovarjali v skupini za marketing Patrie, ki so jo sestavljali Tuomas Korpi, Heikki Hulkkonen in ta skupina je dala odobritev za morebitno plačilo podpore stranki, ker so vsi to imeli za zakonito. A ugotovili so, da Patria ne sme dajati podpore stranki v Sloveniji, kot sta jim povedala tako Riedl kot Mladenov in da lahko samo slovenska podjetja plačajo podporo stranki. Zato so se odločili, da to ni Patriina zadeva oziroma naloga. S tem, da bi se plačilo izvedlo iz Wolfovega deleža provizije, kot je bilo predvideno, pa bi nalogo opravil nekdo drug in ne Patria.

Z navedbo Niittynena, da je skupina za marketing dala odobritev za morebitno plačilo stranki, je potrjena trditev tožilstva, da so podporo stranki v obliki provizije obljubili in se z njo strinjali najmanj trije prej omenjeni, ki so glede na svoje položaje v družbi Patria imeli to pristojnost, in sicer Reijo Niittynen, ki je bil vodja prodaje oziroma trženja in odgovoren za projekt v Sloveniji, njegov neposredni nadrejeni za področje trženja in prodaje Tuomas Korpi in izvršni direktor Patrie Vehicles Oy Heikki Hulkkonen, in sicer zato, ker je bilo Patrii v času priprav na razpis večkrat povedano, da je politična podpora pomembna in so se tudi sami zavedali, da so takšni projekti politični, povedano jim je bilo tudi, da ne glede na, če so njihova vozila najboljša, predstavlja kvaliteta vozil le 40% uspeha, nadalje, da Sistemska tehnika in AC – Intercar ne moreta uspjeti, ker pripadata nasprotni politični opciji od vladajoče ter da je Rotis d.o.o. tisto podjetje, ki je bilo priporočeno s strani vladajoče stranke in ima podporo predsednika vlade Janše. Da je bilo slednjemu preko Jožeta Zagožna, kot je bilo že zgoraj opisano, predlagano, da naj vlada imenuje lokalnega zastopnika, pomeni, da bo ta lokalni zastopnik užival podporo vladajoče stranke oziroma vlade, saj so se v Patrii zavedali, da je dobrodošlo, da je podjetje politično sprejeto, kot je izpovedal Tapio Rummukainen, in da je pomembno in pomaga, če lokalni proizvajalec oziroma industrijski partner uživa podporo vladajoče stranke in da je Rotis tisto podjetje, ki uživa podporo vlade in to se jim po navedbah Niittynena tudi ni zdelo sporno. Politična odobritev oziroma podpora v tem smislu pa ni in ne more pomeniti, da ima podjetje dovoljenje za promet z orožjem oziroma za sklepanje vojaških poslov, kot je to skušala prikazati obramba z zasliševanjem prič, saj podjetje brez takšnih dovoljenj sploh ne bi moglo konkurirati. Kot je navedel tudi sam Niittynen, gre pri politični odobritvi za to, da je podjetje pravo glede na politiko vlade. Brez vsakega dvoma pa je bila obljuba plačila provizije stranki dana z namenom, da bo to predlagano podjetje dejansko tudi dobilo povabilo k oddaji ponudbe in da bo seveda po postopkih, ki bodo sledili na

MORS-u izbran kot najugodnejši in bi MORS z njim sklenil pogodbo, saj je bil namen Patrie uspeti na slovenskem razpisu. Kot izhaja tudi iz izpovedbe priče Karla Erjavca, mu je Jorma Wiitakorpi v pogovoru povedal, da je bila Slovenija za Patrio zelo pomembna, ker če bi bila Patria izbrana v Sloveniji, bi to bila referenca za ostale države, Hrvaško, Srbijo in Makedonijo. Kljub temu, da je Patria ponudila nižjo ceno kot v drugih državah, pa zagotovila za uspeh ni mogla imeti, saj so priče izpovedale, da najugodnejši ni bil nujno najcenejši ponudnik. Da bi si torej zatrdno zagotovili uspeh, bi bilo potrebno vplivati pri osebah na MORS-u, ki so sodelovale v uradnih postopkih na MORS-u, torej v postopku pregleda in ocenjevanja ponudb in v postopku oddaje naročila, saj v nasprotnem primeru uspeh izbranega lokalnega zastopnika ne bi mogel biti zagotovljen. Da je postopek oddaje naročila zaupne narave uradno dejanje, pa je bilo obrazloženo že pri opisu poteka postopka oddaje naročila zaupne narave in sklenitve pogodbe.

Glede na obrazloženo ni nobenega dvoma, da sta obdolženi Janša in Zagožen izkoristila svoj vpliv, ki je bil vezan na službe oziroma funkcije, ki sta jih imela, tako v gospodarstvu, kot v politiki in na MORS-u. Oba sta bila namreč vplivni osebnosti in kot taka tudi prikazana Patrii, saj sta poznala ljudi na MORS in tudi način dela, saj je bil obdolženi Janša nekdanji minister za obrambo, Zagožen pa nekdanji direktor Direktorata za logistiko na MORS in tudi bivši nadrejeni Ivana Črnkoviča na MORS, bivši minister za gospodarstvo, takrat direktor HSE, pa tudi član stranke SDS in bivši član oziroma predsednik njenih organov in s tem sodelavec in prijatelj Janše, obdolženi Janša pa predvsem kot dolgoletni predsednik stranke SDS in takrat tudi predsednik vlade. Zato v njun vpliv ni dvoma, za obdolženega Janšo katerega so celo sami zagovorniki v zaključnih besedah nekajkrat navedli, da je nesporno, da je bil obdolženi Janša vplivna oseba. Kako močan vpliv ima obdolženi Janša, pa je na glavni obravnavi tedanjemu ministru za obrambo predstavil tudi obdolženi Krkovič, ko je navedel: „najmanjša stvar bi bila, če bi predsednik vlade želel imeti Krkoviča v projektnem svetu ali kje blizu komisije, tudi če ne bi direktno, bi posredno to lahko dosegel in to dobro vem in minister bo to gotovo potrdil.“

Obdolženemu Ivanu Janši in tudi Jožetu Zagožnu se je očitala oblika kaznivega dejanja sprejemanja daril za nezakonito posredovanje po prvem odstavku 269. člena KZ, ki je dokončano že s tem, ko storilec sprejme ponudbo oziroma obljubo koristi, da bi posredoval, ne glede na to, ali je v nadaljevanju tudi izkoristil svoj vpliv in tudi zares posredoval. A možnost izkoristiti svoj vpliv sta tako obdolženi Ivan Janša kot Jože Zagožen glede na opisano brez dvoma imela. Zato za zaključek sodišča, ali je obdolženi Ivan Janša s svojim ravnanjem izpolnil vse zakonske znake očitane kaznivega dejanja sprejemanja daril za nezakonito posredovanje, ni odločilno, da so zaslišane priče, ki so bile v času postopka oddaje naročila zaupne narave št. MORS 407/2005-TRP, PBV – k 8x8, zaposlene na MORS-u oziroma v Slovenski vojski in bile tako ali drugače povezane s postopkom in nekatere celo sodelovale pri pripravi

razpisa in v posameznih ocenjevalnih komisijah, skoraj enotno zatrjevale, da v postopku oddaje naročila ni prihajalo do pritiskov ali kakšnih drugih nepravilnosti, da nihče ni vzpostavljala stika z njimi in da do vplivanja na osebe v komisijah MORS-a, tudi zaradi načina ocenjevanja ponudb, ni moglo priti. Priča Marko Grubar, ki je bil do leta 2005 zaposlen v Sektorju za nabavo, po tem pa v vodstvu Direktorata za logistiko, kjer se vodijo vse nabave na MORS in kjer je bil tudi izveden projekt nabave osemkolesnikov, je tako izpovedal, da do njega ni prišla informacija, da bi bila Patria politično favorizirana in tudi ni imel občutka, da se na MORS vršijo pritiski, da mora biti točno nekdo izbran. Tudi priča Bojan Pograjc je izpovedal, da on kot predsednik strokovne komisije ni nikoli zvedel, da je kdorkoli vršil kakršnekoli politične pritiske v zvezi z izbiro katerega od obeh ponudnikov. Glede možnega vpliva na komisijo pa je Pograjc tudi navedel, da glede na število članov komisije in strokovno pripravljene dokumente, vplivanje na enega ali več članov komisije ni imelo nobenega smisla, da pa je verjetno, da bi lahko kdo to tudi poskusil, a sam tega ni doživel in po njegovem mnenju vpliva na izbor ni bilo. Po izpovedbi Miha Matka, ki je bil aktivno vključen v projekt v vseh njegovih fazah, tudi on ni čutil, da bi politika imela kakršenkoli vpliv na to, kako bodo odločale strokovne komisije in da bi se pristojne ali odgovorne osebe odločale drugače, kot je predlagala strokovna ali projektna komisija. Po njegovi izpovedbi tudi predplačilo organizaciji dr. Zagožna, kot je zapisal Riedl v elektronskem sporočilu Niittynenu dne 11.7.2006 (241a.doc), ne bi vplivalo, da bi pogajanja lažje in bolje stekla. Karl Erjavec, tedanji minister za obrambo, je v svoji izpovedbi navedel, da tudi nanj v zvezi s postopkom ni nihče vplival in če bi kdorkoli od zunaj kakorkoli pritiskal nanj, bi takoj ustavil zadevo, ker je vedel, kako občutljiv je ta posel. Je pa Erjavec tudi navedel, da težko komentira vse zgodbe, ki naj bi se dogajale v ozadju, in da niti ne zna povedati, ali je to možno, ali je res ali ni. Če pa se je karkoli dogajalo, se je dogajalo mimo njega in če so osebe pisale maile, so to delale na lastno roko in so mogoče hotele pri Patrii narediti vtis, da imajo vpliv na razpisni postopek, a on lahko reče, da ga niso imele. Tudi za obdolženega Janšo je priča Erjavec navedel, da ni nikdar poskušal vplivati nanj v zvezi s postopkom oddaje naročila in da je imel kar težave kot minister za obrambo, ker se predsednik vlade ni kaj dosti brigal za zadevo. Tudi za obdolženega Krkoviča je Erjavec navedel, da nanj ni skušal vplivati v zvezi z izborom lokalnega zastopnika za Patrio, glede vpliva na druge pa ne more govoriti. Če bi obdolženi Krkovič, Janša ali Zagožen vplivali oziroma posredovali pri kakšnih osebah na MORS, ki so sodelovale v postopku ocenjevanja ponudb in postopku oddaje naročila, in bi on to vedel, po tem do sklenitve pogodbe ne bi prišlo, ker bi takoj vse storniral. Tudi priča Albin Gutman je navedel, da po njegovem mnenju skoraj ni mogoče, da bi kdorkoli lahko vplival na vsebino tistega, kar se je delalo v projektu, ker gre za raznoliko strukturo ljudi, od vojaškega do civilnega dela in vsak je pripravljel samo manjši delež projekta. Priča Goran Vidrih, ki je bil član projektne skupine iz vrst OVS, je glede varovanja komisij in pa strokovnih organov MORS, da ne bi prihajalo do vplivanja nanje, da ne bi prihajalo do korupcije

in da ne bi prihajalo do nezakonnosti pri delu članov komisij, navedel, da je bil v službi nadzor vsaj glede tega, kdo in kdaj jih obiskuje, kar je pri njih običajno, saj se vsi obiski beležijo, izven delovnega časa pa nadzora ni bilo. V času, ko je bil on član projektne skupine, pa članov komisij v smislu, če kdo poskuša vplivati na njih, niso nadzirali, in tudi ne ve, da bi bil kakšen vpliv. Da delo komisije ni bilo varovano oziroma spremljano na način, da ne bi prišlo do kakih vplivov na komisijo, koga morajo izbrati, izhaja tudi iz izpovedbe pričé Mihaela Turina, ki je v strokovni komisiji zamenjal svoja predhodnika Gorana Vidriha in Konrada Javornika, kot člana iz vrst OVS. Tudi pričé Damijanu Dolinarju, ki je bil od julija 2005 do julija 2006 v. d. generalnega direktorja Direktorata za logistiko in od novembra leta 2005 dalje tudi član projektne sveta, ni bilo znano, da bi kdo pri izboru hotel vplivati na projektne svet ali strokovno komisijo.

Predstavniki OVS MORS, ki so bili člani projektne skupine, so v svojih izpovedbah tudi navedli, da niso ugotovili nobenih drugih nepravilnosti, razen omenjene s strani Gorana Vidriha, da naj bi Damjan Dolinar iz Direktorata za logistiko prekoračil svoja pooblastila in finskemu nacionalnemu varnostnemu organu poslal vprašalnik, ali bodoči ponudnik izpolnjuje pogoje za posredovanje tajnih podatkov, kar pa je Dolinar med zaslišanjem zanikal. Predstavniki OVS pri svojem delu tudi niso ugotovili odtekanja informacij, čeprav je bil krog ljudi, ki so razpolagali z razpisno dokumentacijo, velik. Iz vidika odtekanja informacij je bil po izpovedbi pričé Alojza Šteinerja najbolj problematičen kriterijalni model (merila za izbor najboljšega ponudnika), saj če bi kdorkoli te podatke kakorkoli prenesel ponudnikom, bi ti svojo ponudbo lahko prilagodili .

Ne glede na pravkar omenjene izpovedbe pričé, da naj ne bi prihajalo do vplivanja na postopek, pa listinska dokumentacija kaže drugače. Obstajala so najmanj določena prizadevanja za vpliv tako na samo vsebino tehničnih specifikacij kot tudi na izbiro najugodnejšega ponudnika in to s posredovanjem izbranega Patriinega lokalnega proizvodnega partnerja Rotis d.o.o.. Kot izhaja iz izpovedbe Reija Niittynena Patria sama ni poskušala ali vplivala pri razpisni komisiji MORS-a, saj zato ni imela možnosti, niti niso tega poskušali, ker niso poznali razpisne komisije in oseb, ki so odločale. So pa po listinski dokumentaciji bila določena prizadevanja oziroma aktivnosti v tej smeri tudi s strani Jureta Cekute ter generala Petra Zupana, kar pa je predmet drugega kazenskega postopka. Glede na zapis sestanka Najnovejše novice o projektu Slovenija (list. št. 781-782, s prevodom na list. št. 8730a - 8730b) je Patria že dne 20.4.2005 Juretu Cekuti dala nalogo, da: *„naj preveri, s kom bi se lahko neuradno sestali, da bi se o tehničnih vprašanjih zahtevka za ponudbo – RFQ pogovorili še preden bo RFQ objavljen.“* Iz zapisnikov sestankov v Patrii Vehicles Oy z dne 29.6.2005 (list. št. 827 – 830) glede Slovenije izhaja navedba, da je MORS-ova interna časovnica projekta (2 strani) bila predložena Patrii. Nadalje iz zapisa sestanka z dne 1.9.2005 na HSE (129.doc) izhaja, da je direktor Rotisa obdolženi Ivan Črnkovič

tudi poudaril, da bo zahtevek za ponudbo (RFQ) izdan okrog 15. septembra in da bodo **kmalu zadnji dnevi, ko se bo še dalo vplivati na vsebino tehničnih specifikacij** in če bo najden način za sodelovanje, je mogoče v nekaj dneh organizirati sestanek s projektno ekipo MORS. Da je Črnkovič pripravljal sestanek na obrambnem ministrstvu, izhaja tudi iz njegovega dopisa, poslanega dne 8.9.2005 Niittynenu kot odgovor na prejeto pismo o zastopanju (**133c.doc**), iz vprašanja v Riedlovem sporočilu Niittynenu z dne 16.9.2005 (**144.doc**): „*Ali imamo že določen datum za sestanek s fanti glede specifikacije? Ali Iwan dela na tem?*“, in tudi iz sporočila z dne 19.9.2005, v katerem je Niittynen spraševal obdolženega Črnkoviča o statusu tega tega sestanka (**list. št. 3430**, s prevodom na list. št. 7550). Po sejmu v Gornji Radgoni je obdolženi Črnkovič dne 24.9.2005 pisal Riedlu (**145a.doc**), da je tam organiziral pogovor med ljudmi iz Patrie in Ministrstva za obrambo, Zupanom in Zunkovičem, ki sta najvažnejša generala za razvoj razpisov. Vsa ta dejavnost obdolženega Črnkoviča na MORS-u, kot izhaja iz omenjene dokumentacije, je potekala v času, ko so tam že tekli postopki v zvezi s projektom, ko je bila imenovana projektna skupina projekta PBV – k 8x8, ko je bil že izdan Koncept projekta PBV – k 8x8 in tik pred sprejetjem Investicijskega programa PBV – k 8x8, pa čeprav se naj v tej fazi priprav ne bi več komuniciralo z eventualnim ponudnikom na razpisu. Obdolženi Črnkovič pa je po dne 12.1.2006 izdanem povabilu k oddaji ponudbe št. MORS -407/2005 – TRP Pehotna bojna vozila – kolesnik 8x8, nadaljeval s svojimi prizadevanji za pridobitev informacij od MORS, kjer je bil nekdaj zaposlen. Po zabeležkah sestanka v Frankfurtu z dne 10.2.2006 (**list. št. 3502/20**) je moral pri MORS-u ugotoviti, kaj sploh hočejo in pomembnost terminskih dobavnih rokov. Kot izhaja iz zapisnika sestanka med Rotisom in Patrio z dne 17.2.2006 (**list. št. 3502/25**), je tam **obdolženi Črnkovič podal podatek, da ima Patria podporo MORS, da Rotis uživa simpatije s strani slovenskih politikov in da bo Rotis prejel natančnejše informacije glede ponderja v enem mesecu.** Navedeno je tudi, da morajo vse te informacije ostati med Rotisom in Patrio, sicer ima Ivan lahko velike težave. Navedeni zapis pa samo dodatno potrjuje verodostojnost zapisov iz sporočil med Riedlom in Niittynenom glede podpore Patrie na MORS in predvsem glede politične podpore družbi Rotis. Obdolženi Črnkovič si sam očitno ni mogel zagotoviti politične podpore, to si je lahko zagotovil le preko Jožeta Zagožna. A tudi Jože Zagožen ni mogel sam predstavljati politične stranke, ki bi bila nosilec politične podpore v vladi, saj je bil njen predsednik obdolženi Janša. Na tak način pa je lahko Rotis pridobil tudi podporo od MORS-a. Da je bila pri Ministrstvu za obrambo in ocenjevalni skupni **Patria definitivno favorizirana in da se je na MORS nekako izvedelo, da je Patria tudi politično favorizirana**, pa izhaja tudi iz sporočila Riedla Niittynenu z dne 13.4.2006 (**221.doc**), torej po tem, ko se je dne 10.4.2006 iztekel rok za oddajo ponudb. Da na MORS-u postopki vseeno niso potekali tako, kot so izpovedovale zaslišane priče, izhaja tudi iz Patriine predstavitve slovenskega programa oklepnih kolesnikov PVB-k 8x8, informiranje v zvezi z zahtevkom za ponudbo (RFQ) z dne 4.6.2006 (**238.doc**), v

katerem je med drugim na četrti strani navedeno: „*J. Cekuta je v zelo tesni zvezi s programsko pisarno MORS. Prejeli smo že nekaj dobrih nasvetov. Programska pisarna je zelo previdna (nočejo pokazati, da informacije odtekajo).*“ in še: „*Ivan Črnkovič – Rotis zelo dobro pokriva srednjo raven MORS (evalvacijska ekipa, ekipa za testiranje, programska pisarna)*“. Slednje pa je (ne glede na zanikanje obdolženega Črnkoviča, v čemur mu je pritrdila tudi priča Suzana Repas, ki pa ji kot njegovi podrejeni ni verjeti) skladno tudi z izpovedbo Jorme Wiitakorpija, da je bil seznanjen, da je Črnkovič rekel, da pozna vse, predsednika vlade, testno ekipo in da lahko lobira na vseh nivojih. Glede na predočene osnutke internih dokumentov MORS-a, zaseženih ob hišni preiskavi v družbi Rotis, in sicer Sklepa o potrditvi investicijskega programa projekta PBV – k 8x8 in Predlogov naročil za nabavo št. 33 in 34 (list. št. 3502 – 48, 49 in 50), ki so bili temelj za začetek postopka oddaje naročila zaupne narave, in ki so bili po svoji naravi glede na izpovedbo priče Gutmana ne le interni dokumenti, temveč celo interni dokumenti organizacijske enote logistike, ki se jih ni nikamor pošiljalo, so si bile priče Goran Vidrih, Alojz Šteiner, Konrad Javornik in Damjan Dolinar enotne, da je šlo za nepravilnost in da so iz MORS uhajali dokumenti in to takšni, ki so vsebovali podatke, ki niso bili javno dostopni ponudnikom in ki so ponudniku, ki je z njimi razpolagal, lahko koristili pri izdelavi ponudbe. Glede na njihove izpovedbe je torej Rotis d.o.o. že pred razpisom ponudbe razpolagal s podatki o tem, kaj in koliko česa in s kakšno opremo se bo nabavljalo, kar je brez dvoma Rotisu d.o.o. lahko dalo prednost pri izdelavi variant ponudbe.

V zvezi z ureditvijo pogodbenega položaja med Patrio Vehicles Oy in RHG Riedl Handelsgesellschaft m.b.H., ki je bil pred sestankom dne 1.9.2005 na HSE urejen le s splošno pogodbo z dne 21.1.2004, kot je bilo uvodoma pojasnjeno, je Riedl Niittynenu v sporočilu z dne 22.8.2005 (125.doc) navedel: „*Prosim, prinesite s seboj pogodbo, da bomo lahko na našem sestanku obvestili WW, da je vse v redu, pa tudi pismo glede 30% kot v CRO. WW mora pokazati dr. Z, da so pokriti. To je res pomembno.*“ Navedeno ob že opisanem načinu komuniciranja Niittynena z Riedlom, Riedla z Wolfom, Wolfa z Zagožnom in Zagožna z obdolženim Janšo potrjuje, da sta bila **Jože Zagožen in obdolženi Janša v času od 10.8.2005**, ko je moral Wolf z Zagožnom še govoriti o višini provizije, kot je bilo pojasnjeno v zvezi s sporočilom 123.doc, pa **do 22.8.2005 dejansko seznanjena z obljubljenim plačilom provizije**, katere predplačilo je Zagožen kasneje še večkrat terjal, čeprav v dokaznem postopku ni bilo mogoče ugotoviti kje in točno na kakšen komunikacijski način je do tega prišlo. Vendar je po tem, ko je bil Riedlu predložen osnutek pogodbe v sporočilu Niittynenu z dne 14.9.2005 (137.doc) zapisal, da sedaj lahko posreduje pozitivno sporočilo Wolfu pred njegovim sestankom z dr. Zagožnom, kar še dodatno potrjuje ugotovljeno pot komuniciranja ter vezanost Wolfovega in posredno Zagožnovega deleža provizije na Riedlovo pogodbeno določeno provizijo. V tem zadnjem sporočilu je Riedl Niittynena ponovno prosil za potrdilno pismo za 30% z enakim besedilom kot na Hrvaškem,

katerega še ni prejel. Iz izpovedbe Niittynena sicer izhaja, da je predplačilu provizije v višini 30 % nasprotoval, ker Patria takrat ni vedela, ali bo sploh dobila pogodbo, saj za razliko od Hrvaške v slovenskem projektu predplačilo v pogodbi z MORS ni bilo vnaprej predvideno in se mu je zato zdelo nepošteno terjati predplačilo, kar je Riedlu tudi sporočil. Iz sporočila Niittynena Riedlu z dne 15.12.2005 (190.doc) dejansko tudi izhaja, da mu je pisno sporočil, da bodo s pismom o 30 % predplačilu počakali, dokler ne bo izšla zahteva za ponudbe. Od takrat naprej Riedl predplačila provizije v svojih sporočilih ni več omenjal vse do 1.7.2006, ko je Niittynenu poslal SMS sporočilo, da je iz Slovenije prejel „odločno, močno“ sporočilo, da naj do ponedeljka potrdijo, da je Patria pripravljena plačati 30% provizije in da so sile za sporočilom precej močne. Dne 6.7.2006 je Riedl nato Niittynenu pisal (239a.doc = 241.doc), da mora Wolf priskrbeti bančno garancijo za 30 % predplačilo (po navedbi Jorme Wiitakorpija je namreč on pred plačilom predplačila zahteval bančno garancijo) in v zvezi s tem še navedel: „*Povedal sem ti, da organizacija za malim možem zahteva nekaj vnaprej*“. Da je bil kot mali mož označen Jože Zagožen, izhaja iz Niittynenove izpovedbe, zahtevati nekaj vnaprej pa vsekakor pomeni predplačilo. Kot izhaja iz istega dokumenta, je Niittynen Riedlu odgovoril, da mora govoril s Hulkkonenom ter da 30% ni problem, če bo predplačilo določeno v pogodbi z MORS-om, da pa ga skrbi, da se Patria obotavlja plačati 30% od pogodbe, če ni predplačila in da se zdi nekoliko nepošteno zahtevati 30% od pogodbe, hkrati pa mora dobavitelj financirati začetek proizvodnje. V sporočilu Riedla Niittynenu z dne 11.7.2006 (241a.doc) je Riedl nadalje sporočil, da **ima močan vtis, da organizacija dr. Zagožna to** (torej 30 % predplačilo, o katerem je bilo govora) **resnično potrebuje in da bi bila pogajanja bolj gladka in mnogo lažja**. Na podlagi teh sporočil je dne 16.7.2006 Reijo Niittynen pisal Heikkiju Hulkkonenu (245.doc), da je Riedl v zadnjih dveh tednih nekajkrat precej vztrajno zahteval, da bi iz njegove pogodbe takoj, ko bi bila ta podpisana, od dodatka za uspešno posredovanje (success fee) plačali del v višini 30 % tega dodatka. Kot pravi Riedl, je **to zahteval/želel dr. Zagožen**. V nadaljevanju pa je med drugim navedel, da ta zahteva/želja odstopa od prvotne pogodbe, po kateri se nakazila izvedejo takrat, ko bodo tudi oni prejeli njihova plačila. Dodal pa je: „*Po drugi strani pa je ev. prošnja dr. Z lahko prava, ker bodo naslednje leto volitve in ker je treba „nogometno moštvo“ že začeti trenirati. Če lahko obljubimo glede 30 %, bi to lahko bil tudi tisti faktor, ki bi olajšal pogajanje.*“ Dne 17.7.2006 pa je Riedl v zvezi s Slovenijo pisal Niittynenu (246.doc), da prejema klic za klicem z zahtevami po pisni izjavi glede 30 % in misli, da je stvar resna in da bi stvari pospešila ter jim vse skupaj močno olajšala. V sporočilu, ki ga je Riedl dne 27.7.2006 posredoval Niittynenu (247.doc), pa pod točko Slovenija izhaja: „*Zadeva v zvezi s 30 % vnaprej plačane provizije se zdi zelo pomembna za organizacijo za dr. Z. Na to resno računajo. Čeprav morda ne bi mogli spremeniti odločitve o dodelitvi projekta, (ampak kdo ve), pa bi lahko naredili življenje zelo neprijetno med izvedbo projekta.*“, ter v nadaljevanju še, da je poleg tega pomemben igralec na njihovi strani v Sloveniji tudi njihov pomemben igralec v CRO

in če jim ne pomagajo v Sloveniji, bo ta oseba oklevala glede podpore v končni fazi v CRO. Riedl je tudi predlagal zavarovanje predplačila provizije pri angleškem Lloyd, kot pred-operativni strošek in navedel, da so tako krita vsa politična in komercialna tveganja. To Riedlovo sporočilo je Niittynen dne 28.7.2006 prenesel Hulkkonenu (249.doc) in v njem tudi navedel, da **kot kaže, Wolf ni povedal dr. Zagožnu o pogojih za plačilo in dr. Zagožen trenutno živi v prepričanju, da se 30 % izplača v vsakem primeru na osnovi pogodbe.** Da je bilo pomembno zagotoviti predplačilo 30 % provizije izhaja tudi iz sporočila, ki ga je dne 17.8.2006 Heikki Hulkkonen naslovil na Kaia Nurmia in Jormo Wiitakorpija (258.doc) in v katerem je navedel: „*Pritisk za predplačilo (30%) provizije v Sloveniji močno narašča. Reijo je sporočil, da se zdi, kot da bi nas svetovalec premiera, dr. Z, lahko zapustil, če ne bomo jasno obljubili predplačila dela provizije. Jaz predlagam, da obljubimo predplačilo.*“ Čeprav je Reijo Niittynen v zvezi s pritiski na Riedla navedel, da mu je le-ta rekel, da jih vrši Zagožen ter da tudi, če jih je kdo vršil, to ni bila stvar Patrie, temveč Riedla, pa je Patria pritiskom za plačilo 30% očitno podlegla, saj pogajanja za sklenitev pogodbe med MORS-om in Patriinim lokalnim zastopnikom Rotis d.o.o. še niso bila zaključena in pogodba še ni bila podpisana. Odločitev o plačilu predplačila je Patria dejansko sprejela in že naslednji dan, to je dne 18.8.2006 je Niittynen Riedlu poslal potrjeno verzijo pisma za RHG za SLO provizijo (259.doc), na kar mu je Riedl odgovoril, da se mu zahvaljuje za informacije, ki jih je nemudoma poslal naprej ljudem, ki jih to zadeva in da ne bo več nobene nadaljnje ovire za sklenitev pogodbe. Slednje sporočilo je Niittynen dne 21.8.2006 prenesel tudi Hulkkonenu (list. št. 5081 – 5082, s prevodom na list. št. 9038a – 9038b) in mu v nadaljevanju istega dopisovanja tudi navedel, da Riedl pričakuje podpisano pismo, za katerega je Riedl Niittynena dne 24.8.2006 (261.doc) prosil, da mu naj ga pošlje kar po faksu, saj ga mora pokazati dr. Zagožnu vsaj takrat, ko se bosta skupaj z Wolfom sestala z njim. Iz pisma Program kolesnih oklepnic v Sloveniji z dne 24.8.2006 (262.doc) izhaja, da ga je Heikki Hulkkonen tega dne dejansko podpisal, v njem pa je navedeno, da v zvezi s programom kolesnih oklepnic v Sloveniji potrjujejo, da bo Patria Vehicles plačala dogovorjeno pogodbeno provizijo, ki zapade v plačilo po pogodbi o zastopstvu tako, da bo 30 % predplačila od celotne vsote provizije nakazano na račun RHG v 30 dneh po začetku veljavnosti kupoprodajne pogodbe za omenjeni program slovenskega Ministrstva za obrambo, pod pogojem zavarovanja predplačila, 70% provizije pa kot sorazmerno plačilo na pošiljko, kot je določeno v pogodbi o zastopstvu.

Vsebina pravkar navedenih pisanj daje utemeljen zaključek, da je bilo opisano dopisovanje med Riedlom in Niittynenom ter Niittynenom in Hulkkonenom **posledica zahtev oziroma terjanja Zagožna po predplačilu 30 % provizije, kot to povsem jasno izhaja iz vsebine poslanih elektronskih sporočil.** Tak zaključek je še toliko bolj utemeljen ob primerjavi posameznih odstotnih deležev provizije in ob dejstvu, da je odstotek od skupnega deleža provizije, ki je pripadel Walterju Wolfu, skoraj dvakrat višji od tistega, ki je pripadal Riedlu, ob tem, da je bil pogodbeni svetovalec Patrie

Riedl in ne Wolf in ne glede na to, da je Riedl prejemal mesečno plačilo za kritje stroškov svojega dela. Takšna nesorazmerna razlika v odstotkih, ki sta pripadla Riedlu in Wolfu, ni mogla predstavljati plačila za opravljeno delo na projektu, še posebej glede na Wolfovo navedbo o tem, kaj je on pravzaprav naredil. Wolf je namreč zatrjeval, da je vse kar je naredil, da je predlagal primernega partnerja za Riedlovega klienta in to je bil Rotis, in nič drugega. Pri tem ne gre spregledati, da se je Rotis dejansko sam prvi predstavil Patrii z dopisom z dne 23.9.2004. Glede na vse ugotovljeno zato takšni navedbi Wolfa ni verjeti, predvsem glede na izpoved Riedla, da je bil Wolf njegov pomočnik, ki je imel dobre kontakte z ljudmi v regiji, dostop do gospodarstva in politike, kar vse je bilo predstavljeno tudi Patrii, kot izhaja iz izpovedbe Reija Niittynena in tudi iz listinske dokumentacije.

Po Riedlovi navedbi Walter Wolf ni delal sam in k Wolfovi organizaciji je po njegovem predvidevanju spadal najmanj Jože Zagožen, ki je bil v postavkah kalkulacije naveden, da nekaj dobi v skupini od Wolfa. Tako je izpovedal tudi Reijo Niittynen in navedel, da je bilo **načrtovano, da se prispevki stranki plačajo iz Wolfovega deleža** in tudi, da sicer ne ve, če je bilo Zagožnu in organizaciji kaj nakazano, saj dokumentov o nakazilu ni videl, a po dokumentih se je plačilo Zagožnu in organizaciji navezovalo na Wolfov delež. Glede na Niittynenovo izpoved, da je bila Wolfova naloga, da bo Patria imela politično podporo v Sloveniji in da se je pri tem vedelo, da je Zagožen zastopal Janševo stranko ter je povezava med Wolfom in Zagožnom gotovo obstajala, so glede na vse navedeno logično za izplačilo predplačila bili gotovo najbolj zainteresirani Wolf in njegovi „pomočniki“, ne pa sam Riedl. Prav ti pa so tudi dejansko bili tisti, ki so pritiskali na plačilo predplačila. Namreč že iz zgoraj pojasnjene poteka postopka usklajevanja odstotkov provizije izhaja, da razdelitev provizije ni bila samo stvar Riedla, saj se je usklajevala tudi višina odstotkov za Jožeta Zagožna, Walterja Wolfa in organizacijo, to je stranko SDS, čeprav Patria z nobenim od naštetih ni imela nobene pogodbene obveznosti, da bi ji morala karkoli plačati, pa so bili kljub temu predvideni prejemniki izplačane provizije, posledično pa tudi predplačila te provizije. Navedeni zaključek potrjuje tudi vsebina sporočila, ki ga je Riedl dne 30.10.2006 poslal Reiju Niittynenu (**265.doc**), da je bil pri njemu Wolf, ki je govoril z dr. Zagožnom in mu je bilo rečeno, da hočejo politični voditelji videti podpisano pogodbo 10. novembra ter v nadaljevanju, da je **dr. Zagožen (v imenu svojega šefa) vprašal Wolfa za točen znesek, od katerega bodo obračunani odstotki**, kar se je še vedno nanašala na izplačilo 30% predplačila. Zagožen kot direktor HSE takrat ni imel nobenega šefa in sam je kot edinega možnega šefa navedel prav obdolženega Janšo. Obdolženi Janša pa vprašanja o točnem znesku, od katerega bodo obračunani odstotki, ne bi mogel postaviti, če ne bi predhodno vedel za obljubljeni provizijo. S tem pa je samo še dodatno ovržena navedba zaslišanih finskih prič, še posebej Reija Niittynena, ki je v svoji izpovedbi večkrat ponavljal, da Patria ni plačala nobene podpore, da je ni nihče terjal oziroma zahteval in da Patria tudi ni obljubila nobenega plačila ali nagrade ter da so bili vsi pogovori o možni razdelitvi

denarja le ugibanja oziroma špekulacije o možni politični podpori. Da ta navedba Niittynena ne drži, izhaja tudi iz njegovih drugih navedb. Niittynen je kljub zanikanju, da bi Patria obljubila kakršnekoli plačilo ali nagrado, v svoji izpovedbi večkrat omenil, da je v deležu Walterja Wolfa rezerviral sredstva, da bi s tem po potrebi plačali podporo Janševi stranki, saj jim je bilo povedano, da je to v Sloveniji običajno in zakonito za slovenska podjetja, za tuja pa ne in zato so presojo prepustili Slovencem oziroma naj oni sami delajo dalje. **Poleg tega je Niittynen tudi navedel, da so o prispevku stranki razpravljali v skupini za marketing in ga odobrili**, ker je bil zakonit, a plačilo ni bila Patriina zadeva, ker Patria v Sloveniji ni smela dajati podpore stranki. Glede na nivo, na katerem se je razpravljalo o prispevku za stranko, je očitno, da ni šlo le za Niittynenove ali Riedlove špekulativne pogovore. Navedba, da so prispevek za stranko po razpravi na skupini za marketing tudi odobrili, pa logično pomeni, da so ga v nadaljevanju v Sloveniji tudi obljubili. Hkrati z navedbo, da je naredil rezervo, je Niittynen navajal tudi, da do izplačila stranki ni nikoli prišlo in zato tudi ni bilo nobene potrebe po rezervi. A to nasprotuje njegovim drugim navedbam, kot na primer, da je **točno vedel od začetka, kako se bodo deleži pogodbe razdelili, saj to izhaja iz številnih dokumentov, kjer je razdelitev deležev predstavljena, da je bil seznanjen, da se del avansa, ki ga je treba plačati RHG, morda posreduje dr. Zagožnu oziroma da sta z Riedlom načrtovala, da se prispevki stranki plačajo iz Wolfovega deleža. Poleg tega je Niittynen navedel, da je šlo za tiho odobritev Patriinega denarja organizaciji dr. Zagožna**, kar pomeni, da ga je Riedl obvestil, da se od njegovega honorarja za svetovanje del nameni dr. Zagožnu in njegovi organizaciji, kar pa ni bila stvar Patrie, in tudi, da mu je Riedl rekel, da bo del denarja namenjen za Wolfa in Cekuto. Niittynen je še izpovedal, da do predhodne preiskave o vsem tem ni mogel biti 100 % prepričan, v preiskavi pa so mu bili pokazani dokumenti, iz katerih je razvidno, da je do plačil prišlo, saj je Riedl izplačal denar Cekuti in nekemu Wolfovemu podjetju.

Družba Patria Vehicles Oy je dne 6.2.2007 na bančni račun družbe RHG Riedl Handelsgesellschaft m.b.H. (pri Erste Bank Oesterreichischen Sparkasse AG) nakazala znesek v višini 3.642.385,72 EUR (list. št. 905, s prevodom na list. št. 1270). Navedeno nakazilo je predstavljalo 30% predplačila od celotne provizije družbe RHG, ki je bila v deležu 7,5% obračunana od osnove 161.900.000,00 EUR. Iz tega predplačila RHG pa je bilo 6.2.2007, na zasebni račun Walterja Wolfa v banki v Lipnici (kot je sam zahteval), nakazanih 2.323.276,00 EUR. Podlaga za navedeno nakazilo je bil račun družb Wolfranch z dne 26.1.2007 v znesku 2.323.276,00 EUR, ki ga je družbi RHG izdal Wolfranch Walter Wolf in je predstavljal plačilo za svetovalne storitve v projektu „Dobava težkih tovornih vozil slovenski vladi“, pri čemer se je v postopku izkazalo, da gre za očitno fiktiven račun. Podrobnejša analiza tega in drugih računov, s katerimi je Walter Wolf oziroma njegova družba ICB skušala opravičiti prejem omenjenega nakazila, pa bo predmet posebnega postopka zoper Walterja Wolfa, zaradi kaznivega dejanja pomoči h kaznivemu dejanju sprejemanja daril za

nezakonito posredovanje po prvem odstavku 269. člena KZ v zvezi z 27. členom KZ. Ne glede na to pa je mogoče že sedaj ugotoviti, da znesek 2.323.276,00 EUR predstavlja točno toliko, kolikor je bilo za Wolfa predvideno, in sicer vsoto posebnega zaključnega bonusa v višini 900.000,00 EUR in 30 % predplačila od celotne provizije, ki naj bi jo prejel Walter Wolf in je bila zanj dogovorjena v deležu 4,2 %, kar pri osnovi 112.958.400,00 EUR znaša 4.744.253,00 EUR. Od navedenega zneska provizije znaša 30% -ni delež 1.423.276,00 EUR. Wolfgang Riedl je ta prikaz izračuna provizij uporabil pri izračunu plačila provizije za družbo ICB (družba Walterja Wolfa) z dne 23.8.2007, ki je bila dejansko namenjena za Walterja Wolfa, tak izračun provizij pa je povzet tudi v prilogi A k pogodbi o svetovanju med družbo RHG kot naročnikom in ICB kot svetovalcem z dne 1.7.2005, katere predmet oziroma proizvode so predstavljali težki oklepni transporterji za stranko Vlado Republike Slovenije, provizija po tej pogodbi in prilogi pa znaša 4,2% (list. št. 1152 – 1157). Prav nakazilo 2.323.276,00 EUR na račun Walterja Wolfa in Wolfov poskus dviga tega denarja, ki je bil neuspešen, ker službi za pranje denarja v Steirmärkische Bank ni predložil zadostnih dokumentov o pridobitvi in porabi tega denarja, pa sta bila razlog za prijavo banke o sumu pranja denarja avstrijskemu Zveznemu ministrstvu za notranje zadeve, ki je z ugotovljenimi dejstvi v zvezi s to transakcijo dne 21.2.2007 seznanil Interpolove nacionalne biroje, tudi Ljubljano in Helsinke. To nakazilo Walterju Wolfu pa tudi potrjuje Niittynenove navedbe, da plačilo podpore ni bila Patriina naloga in so ga dejansko prepustili Slovencem.

Zahtevano 30% predplačilo provizije je bilo s strani Patrie Vehicles Oy odobreno, saj je kljub temu, da je bil Rotis že izbran na razpisu, pri njih obstajala bojazen glede nadaljnjega postopka in pogajanj v zvezi s pogodbo, ki se je odražala tudi v medsebojni komunikaciji, čeprav so menili, da se odločitve o dodelitvi projekta ne da spremeniti. Vendar po so 9. alineji 9. točke Sklepa o začetku postopka oddaje naročila zaupne narave in imenovanju strokovne komisije sledila še pogajanja in uskladitev pogodbe, glede na uvodoma omenjena določila točk 15.1 in 17.1 Povabila k oddaji ponudbe št. MORS 407/2005 z dne 12.1.2006 pa je imel MORS še vedno pravico do razveljavitve, ustavitve ali zaključka celotnega postopka oddaje naročila ali dela naročila. Vsega tega so se v Patrii še kako dobro zavedali, kot izhaja iz zgoraj omenjenih sporočil, zato pa so tudi odobrili plačilo 30% predplačila provizije. In to navkljub temu, da glede na navedbi Tapia Rummukainena in Paulija Rumbina Patria običajno ni plačevala predplačil, in da se je po izpovedbi Heikkija Hulkkonena to zgodilo le v slovenskem in hrvaškem projektu, ki se je od slovenskega razlikoval po tem, da je bilo predplačilo določeno že v izvorni pogodbi. Predplačilo v slovenskem projektu pa je bilo izvedeno navkljub temu, da ni bilo pridobljeno zavarovanje za tveganje predplačila, ki je bilo predvideno z izjavo o izplačilu 30% predplačila (262.doc). Predplačilo Patrie RHG pa je zamujalo oziroma iz tehničnih težav ni bilo pravočasno nakazano na Riedlov račun, kar glede na vsebino sporočila Riedla Niittynenu z dne 5.2.2007 (274a.doc) ni bilo po volji Wolfa in Zagožna, ki sta po

navedbi Riedla: „Prepričana, da PATRIA zavrača plačilo. Nihče ne verjame, da preprosto nakazilo v EU traja 7 dni.“ Riedl je v nadaljevanju zapisal, **da bo popoldne o tem informiran šef dr. Zagožna**, saj dr. Zagožen ne more več sam nositi odgovornosti. Zapis v navedenem sporočilu le še dodatno potrjuje, da je bil obdolženi Janša, za katerega je že bilo pojasnjeno, da je edino on lahko Zagožnov šef, seznanjen z obljubo plačila nagrade in jo tudi sprejel, saj ga je zato bilo potrebno informirati tudi o tem, da obljubljeni plačilo še ni realizirano.

Glede na vse navedeno so v celoti izpodbite navedbe obrambe obdolženega Ivana Janše, da gre za Riedlovo izmišljeno zgodbo, v katero je vpletel obdolženega Ivana Janšo, ki o dogajanju ni vedel ničesar. S tem, ko so vse vpletene strani – Patria, Riedl, obdolženi Ivan Črnkovič in Jože Zagožen – omenjale kot ključno osebo prav tedanjega predsednika vlade Ivana Janšo, je kronološko in logično v celoti zaključen krog delovanja. V tem postopku sicer ni bilo mogoče ugotoviti neposredne komunikacije med obdolženim Janšo in predstavniki Patrie, to pa iz razloga, ker je obdolženi Janša več kot očitno želel navzven ostati „neviden“, kot to izhaja tudi iz že omenjenih elektronskih sporočil (npr. 168.doc in 169.doc), ravno zato pa je potreboval posrednika, to je Jožeta Zagožna.

Po vse navedenem je brez dvoma mogoče zaključiti, da je obdolženi Janša skupaj z Zagožnom storil dejanje, ki mu je bilo očitano. Dejanje je bilo torej storjeno v **sostorilstvu**, ki je po 25. členu KZ podano, če dvoje ali več oseb skupno stori kaznivo dejanje tako, da sodelujejo pri izvršitvi, ali tako, da s kakšnim drugačnim dejanjem odločilno prispevajo k njegovi izvršitvi. Glede na okoliščine v katerih je bilo dejanje storjeno in glede na sam način izvršitve kaznivega dejanja, se obdolženi Janša, v postopku ni želel osebno sestati s predstavniki Patrie Vehicles Oy, ni se ga smelo na zunaj vključevati, torej javno izpostavljati, ker je bilo to zanj preveč nevarno, zato brez sodelovanja Jožeta Zagožna ne bi bil seznanjen s predlogi finske strani, tudi glede obljubljenega plačila provizije ne, brez sodelovanja Zagožna pa njegova navodila oziroma sporočila obdolženega Janše ne bi prišla do finske strani. Glede na vlogo obdolženega Janše kot predsednika vlade in ključnega odločevalca pa tudi Zagožen brez opisanega sodelovanja in usklajevanja z obdolženim Janšo sam ne bi mogel storiti očitane mu kaznivega dejanja. Zato ne more biti dvoma, da je bilo dejanje obdolženega Ivana Janše storjeno skupno z Jožetom Zagožnom.

- K točki II. izreka sodbe – k dejanju obdolženega **Ivana Črnkoviča:**

Obdolženemu Ivanu Črnkoviču je obtožni predlog očital storitev kaznivega dejanja dajanja daril za nezakonito posredovanje, torej, da je drugim obljubil nagrado, da bi izkoristili svoj vpliv in posredovali, da se opravi kakšno uradno dejanje s tem, da je po